

UNIVERSITY
OF AGDER

Kjønn, helse og medborgerskap (KHOM)

Spørreundersøkelse bland personer med
kjønnsinkongruens i Norge

Silje-Håvard Bolstad

Universitetslektor, Universitetet i Agder
Psykologspesialist, Sørlandet Sykehus HF

**Hvordan ble kjønns mangfold
en diagnose?**

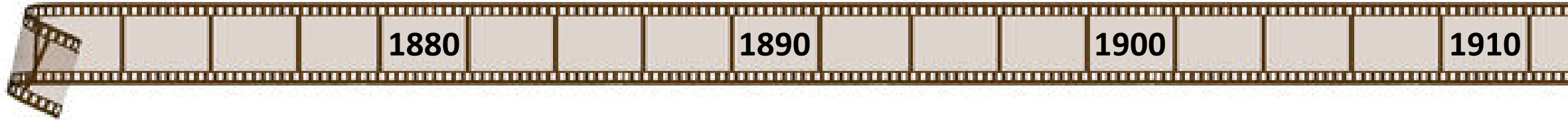
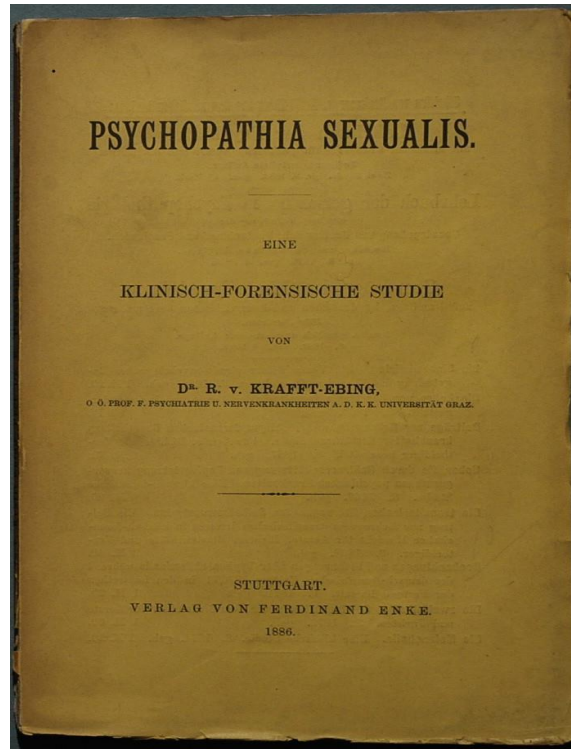
**Hvorfor sto det feilaktig oppført
som en psykisk lidelse i 50 år?**

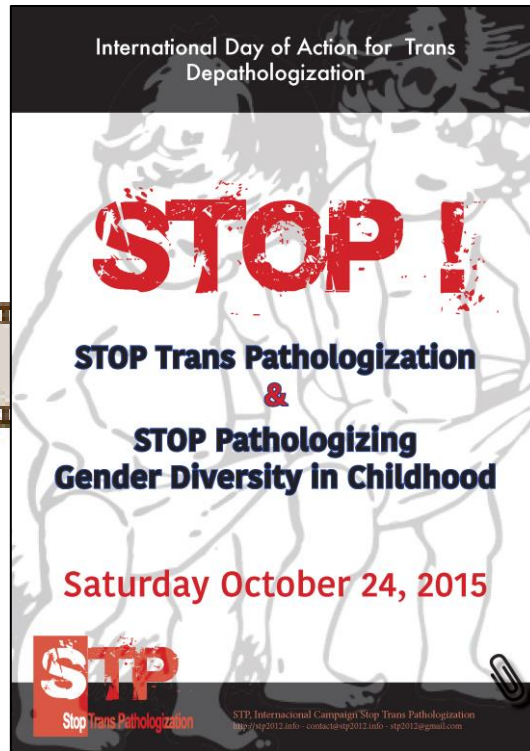
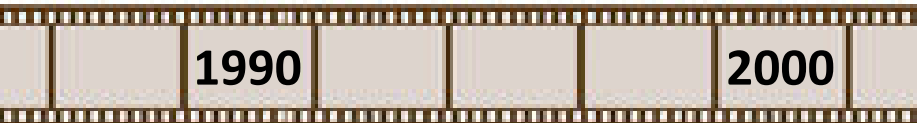
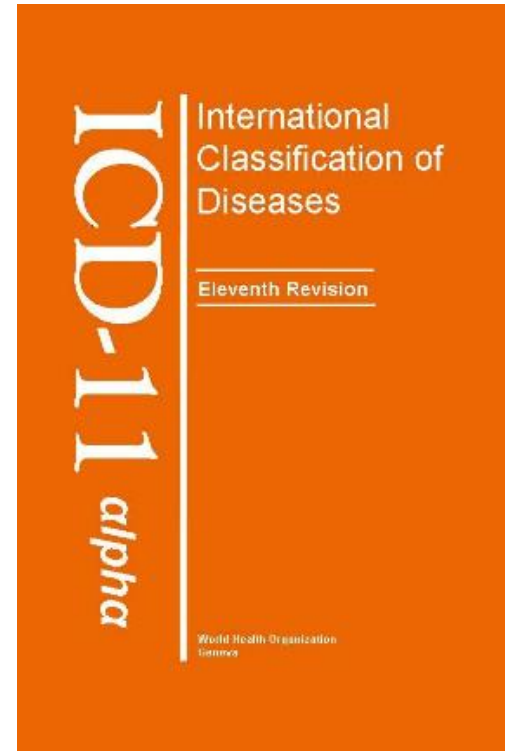
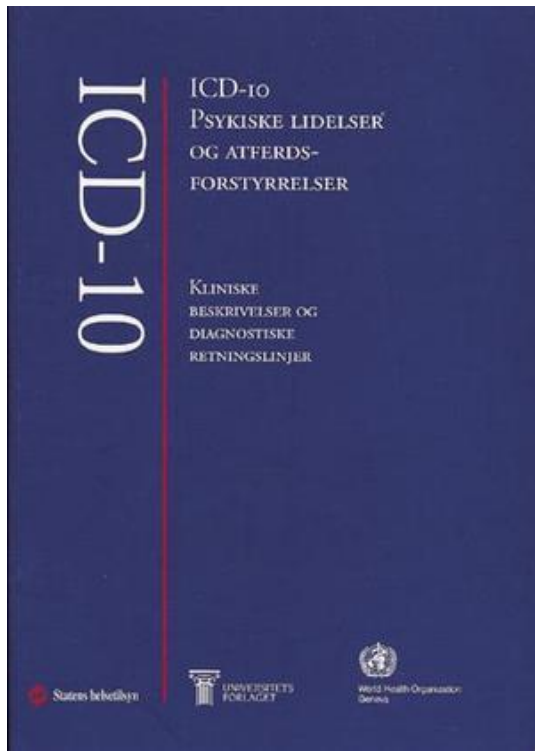
PSYCHOPATHIA SEXUALIS.

EINE

KLINISCH-FORENSISCHE STUDIE

VON

DU ER HER

ICD-10

Kapittel V: Psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser

F64 Kjønnssidentitetsforstyrrelser

F64.0 Transseksualisme

F64.2 Kjønnssidentitetsforstyrrelse
i barndommen

F64.9 Uspesifisert
kjønnssidentitetsforstyrrelse

F64.8 Andre spesifiserte
kjønnssidentitetsforstyrrelser

F64.1 Transvestittisme

ICD-11

Kapittel 17: Tilstander relatert til seksuell helse

Kjønnssinkongruens

HA60 Kjønnssinkongruens hos
ungdom og voksne

HA61 Kjønnssinkongruens hos
barn

HA6Z Uspesifisert
kjønnssinkongruens

ICD-10

Kjønnsinkongruens

HA60 Kjønnsinkongruens hos
ungdom og voksne

HA61 Kjønnsinkongruens hos
barn

HA6Z Uspesifisert
kjønnsinkongruens

ICD-10

Kjønnsinkongruens

Z76.80 Kjønnsinkongruens hos ungdom og voksne

Z76.81 Kjønnsinkongruens hos barn

Z76.89 Uspesifisert kjønnsinkongruens

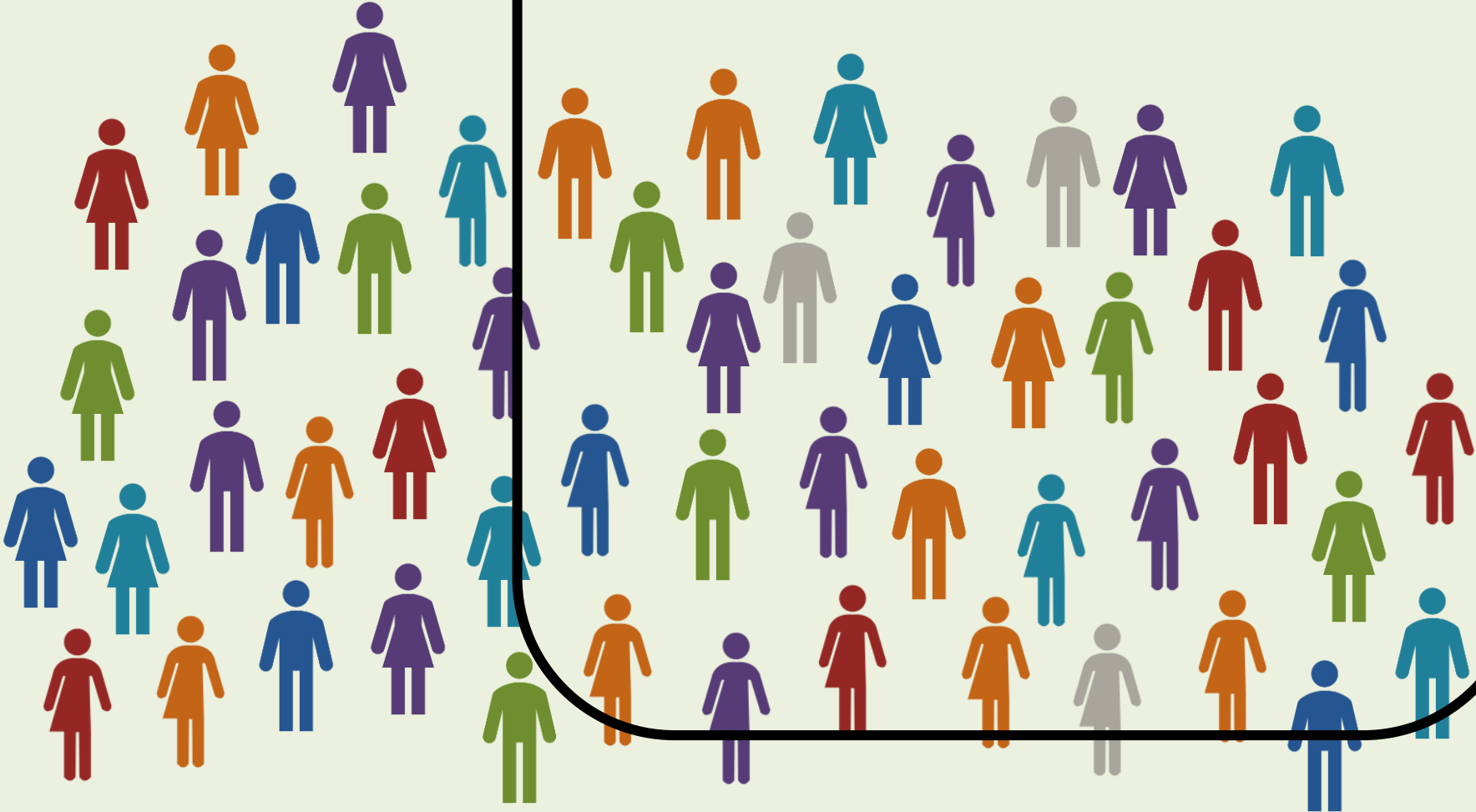
Endringer fra ICD-10: F64.0 Transseksualisme til ICD-11: HA60 Kjønnssinkongruens hos ungdom og voksne

Ikke lenger en psykisk lidelse	Man beveger seg bort fra en psykiatrisk forståelsesramme
Ikke lenger en forstyrret kjønnsidentitet	Begrepet "kjønnsidentitetsforstyrrelse" fjernes og den subjektive opplevelsen av kjønn valideres
Ikke lenger "transseksualisme"	Man forlater en fenomenbeskrivelse som har stått uforandret i 50 år
Ikke lenger "det motsatte kjønn"	Flere tilfredsstiller diagnosekriteriene når det binære språket fjernes
Ikke nødvendigvis "et ønske om mest mulig samsvar"	Man erkjenner at klientene har <i>ulike</i> ønsker og behov for behandling
Ikke nødvendigvis "avsky for kroppens kjønn"	Sterkt ubehag er ikke lenger et diagnosekriterium

ICD-10: F64.0 Transseksualisme

**ICD-11: HA60 Kjønnsinkongruens
hos ungdom og voksne**

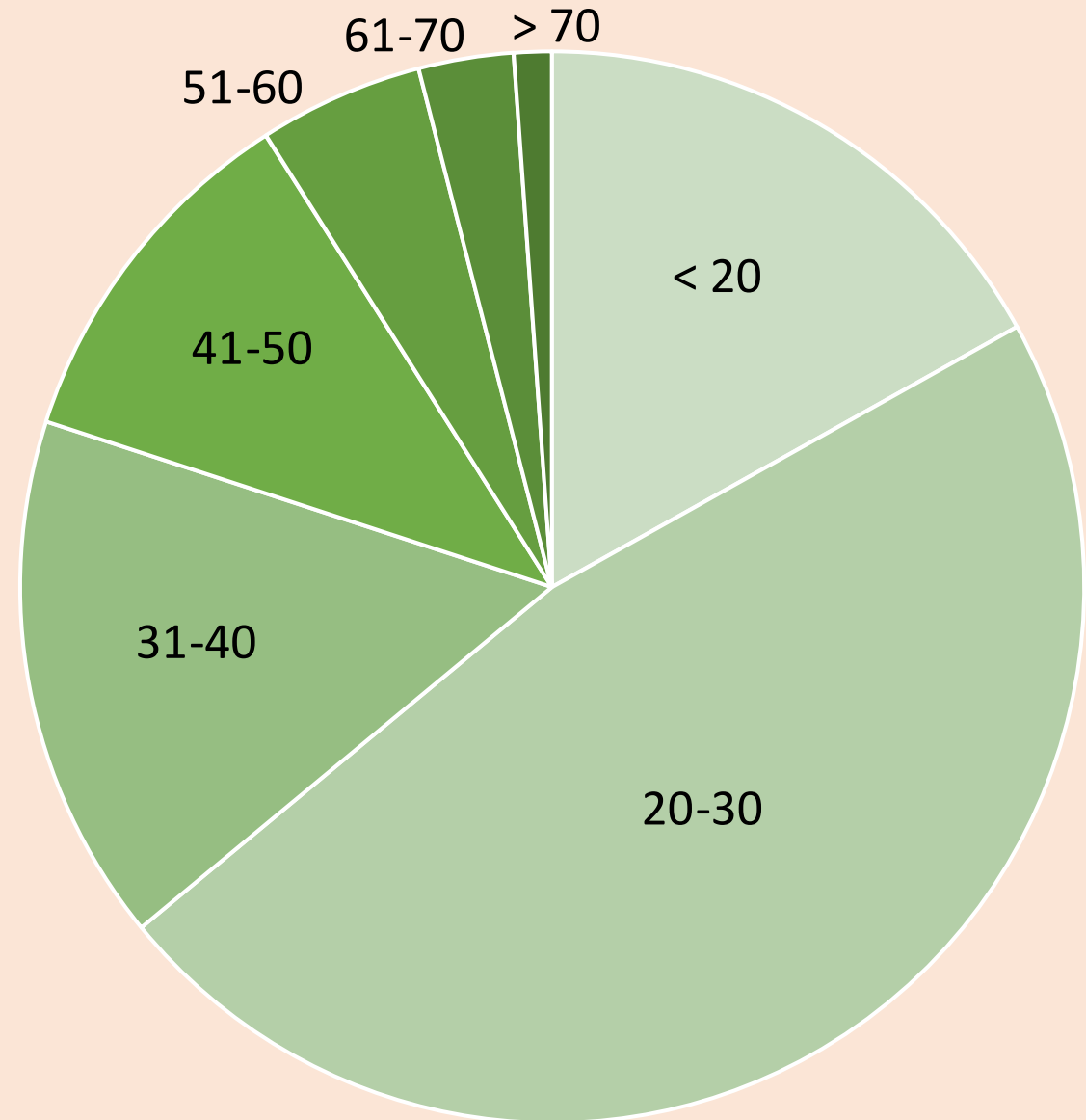

**Inkludering heller enn
ekskludering fra forskning**

Kjønn, helse og medborgerskap (KHOM)
Spørreundersøkelse blant personer med kjønnsinkongruens i Norge
N = 538

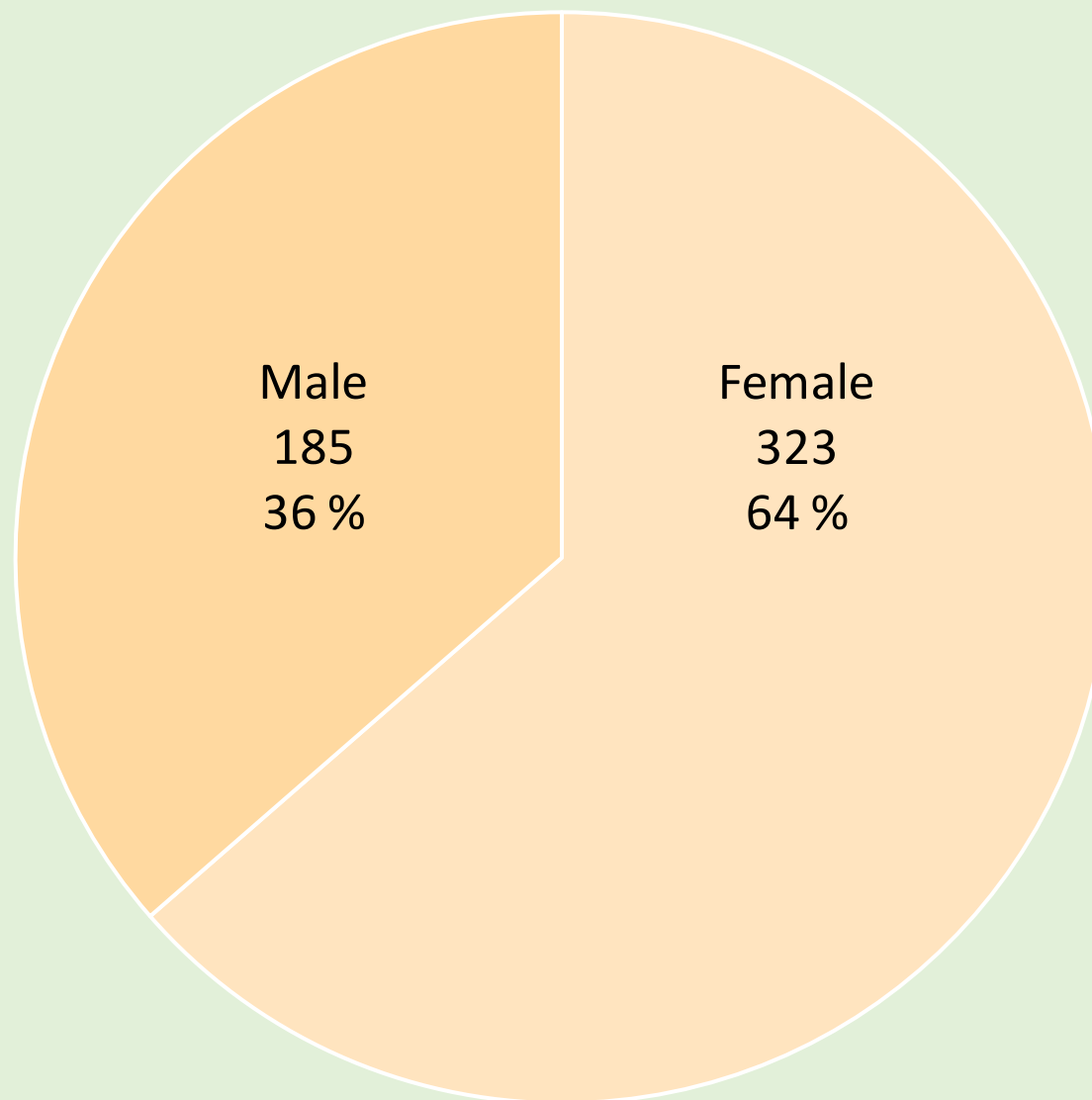
- Elsa Almås (UiA)
- Esben Esther P. Benestad (UiA)
- Tor-Ivar Karlsen (UiA)
- Silje-Håvard Bolstad (UiA)
- Alain Giami (Inserm, France)

Alder

GLEM

Tildelt kjønn ved fødsel

Spørsmål 125:

I forhold til **kjønnsidentitet**, hvordan definerer du deg selv for tiden?

(beskriv med egne ord)

Totalt
n = 538

Dette spørsmålet
n = 340

Utelatt
n = 4

Inkludert
n = 336

Kvinne, transkvinne
Definerer meg som kvinne

Ikke-binær transmaskulin

Transkvinne

Kvinne

Mann

Ikke-binær transmann

Ikke-binær

Mann eller transmann

Definerer meg som mann

Mann fullt og helt
Transmaskulin eventuelt kjønnsflytende
Ser på meg selv som kvinne
Androgyn demigirl
Følelse at jeg ligger i midten

Homofil/bifil/trans

Mann som vil være kvinne

Ikke-binær, kjønnsflytende og flerkjønn

Agender/kjønnsløs

Transfeminin, genderqueer

Mann, trans rent medisinsk

Både kvinne og mann
Kvinne som ønsker å være mann

100% mann

Formelt sett kvinne (juridisk kjønn)

Min egen hybrid

Hovedsakelig mann, noe ikke-binær med hint av fuck it all

Trans (kvinne til mann)

Agender, kjønnsløs, kanskje med noen maskuline tendenser

Jeg er en kvinne
Ikke-binær eller genderfluid

Kvinne fanget i en mannskropp

Flytende

Ikke-binær transjente
Flytende, hverken-eller

Ikke-binær, hen pronomen

Mann uten penis
Aseksuel og kjønnsløs/kjønnsfri

Transperson, både kvinne og mann

Transperson

Transmann som har behov for mer kjønnsbekreftende behandling

Kvinne, fullt og helt

Transperson FtM
Mann til kvinnelig trans i skapet

Skulle fått begynne på testosteron

Kun som kvinne

Kjønnsavvikende, trans

Mann og trans
Ikke-binær, føler intetkjønn passer

Veldig trans

Ikke-binær agender

Agender eller ukjønn

Mann på utsiden, kvinne på innsiden

Transkvinne, på hormoner, usikker på operasjoner

Lesbisk kvinne
Butch kvinne

Usikker
Sissy
Jente

Transmaskulin

Mann, delvis kjønnskeiv, og trans

Kjønnskeiv og transvestitt
Kjønnskeiv

Trans, queer, kjønnsflytende, ikke-binær, androgyn

Hovedsakelig trans, eller transmaskulin, questioning

Jente født i en guttekropp, transkjønnet, født i feil kropp

Føler meg som en slags mellomting av mann og kvinne?

Mann til vanlig, kvinne eller transe når jeg blir kåt

Neutrois

Vet ikke

Å oppfattes som mann og maskulin er riktig for meg

Stolt transkvinne

Midt i mellom

Mann som liker å kle meg og øvnte meg slik kvinner kan

FtM trans

Hun
FtM

Gutt

Genderqueer/kjønnskeiv, lener mot det maskuline

Har gitt opp på å finne en definisjon som passer

Jeg definerer meg s

Ikke-binær, ønsker

v dem

ingsgutt

ann mann

Mann n

Mann

Kvin

MtF tr

Som meg selv. Ma

Jeg f

ntitet

nis

e

nsinkongruens

passerer

Agender, kjønnsløs, intetkjønn. Jeg føler at jeg ikke har et kjønn

Flytende mellom mann, kvinne og intetkjønn. Jeg er udefinert

Mellomfase/limbo

Føler meg som kvinne, respekterer at jeg fremstår som mann

Person født intersex som ønsker å være helt mann/maskulin

Meg selv - vil ikke sette merkelapp lenger

På vei til å bli kvinne

Kjønnsfri

Mann i en kvinnekropp

Mann, transmann, kjekkas

Transmann, evt. ikke-binær

Føler meg som jente

Opplever ikke at jeg har en kjønnsidentitet

Kjønnskeiv, ikke-binær, genderqueer

Kvinne og mann

Mer som kvinne enn mann

Å vente på F64.0. MtF

Queer, ikke-binær

En glad ung dame

Skulle ønske jeg kunne svart kvinne

En litt androgyn transmann

Binær mann

Ser ut som en jente, men har ikke blitt den jenta jeg ønsker å bli enda

Queer, ikke-binær

Jeg ser meg selv som en mann (FtM)

Homofil transmann

Ikke-binær transperson

Trans på fritiden

Usikker. Tankane sirkulerer innom varierende grad av kjønnsinkongruens

Transkjønnet mann
Mann med ikke-binære "tendenser"

Definerer meg som mann

Ikke-binær agender, kjønnskeiv

Skeiv transkvinne

Hovedsakelig feminin

Totalt mislykket som både kvinne og mann, og ikke androgyn nok til å være ikke binær

Jeg sliter med å definere meg. Jeg er en kvinne, hva enn nå det innebærer.

Mann fullt og helt
Transkvinne 50% Ser på meg selv som kvinne
Androgyn demigirl Følelse at jeg ligger i midten
Kvinne, transkvinne Frustrert fordi jeg er ikke ferdig med min overgang fordi jeg ikke får hjelp
Definerer meg som kvinne Mann, men ikke skiftet juridisk og ikke ferdig med hormonbehandling
Ikke-binær transmaskulin Homofil/bifil/trans Mann som vil være kvinne Ikke-binær, kjønnsflytende og flerkjønn Agender/kjønnsløs
Transfeminin, genderqueer Mann, trans rent medisinsk Definerer meg som han
Både kvinne og mann Kvinne som ønsker å være mann 100% mann Formelt sett kvinne (juridisk kjønn) Min egen hybrid Hovedsakelig mann, noe ikke-binær med hint av fuck it all

Agender, kjønnsløs, kanskje med noen maskuline tendenser

Transperson, både kvinne og mann
Mann til kvinnelig trans i skapet
Skulle fått begynne på testosteron
Ikke-binær, føler intetkjønn passer
Mann på utsiden, kvinne på innsiden
Transkvinne, på hormoner, usikker på operasjoner
Trans, queer, kjønnsflytende, ikke-binær, androgyn
Hovedsakelig trans, eller transmaskulin, questioning
Føler meg som en slags mellomting av mann og kvinne?
Mann til vanlig, kvinne eller transe når jeg blir kåt
Mann som liker å kle meg og pynte meg slik kvinner kan
Jeg definerer meg som kvinne. Hverken mer eller mindre.
Ikke-binær, ønsker meg et mer nøytralt/maskulint uttrykk
Mann med kvinnelige fantasier
Mann som har skiftet juridisk kjønn
Kvinne, men misliker kjønnsroller
MtF trans, 50/50% mann og kvinne
Som meg selv. Mann. FtM ikke-binær
Jeg føler meg som og er en mann
Agender, kjønnsløs, intetkjønn. Jeg føler at jeg ikke har et kjønn
Flytende mellom mann, kvinne og intetkjønn. Jeg er udefinert
Mellomfase/limbo
Føler meg som kvinne, respekterer at jeg fremstår som mann
Person født intersex som ønsker å være helt mann/maskulin
Meg selv - vil ikke sette merkelapp lenger
En glad ung dame Skulle ønske jeg kunne svart kvinne
Jeg ser meg selv som en mann (FtM)
Homofil transmann
Usikker. Tankane sirkulerer innom varierende grad av kjønnsinkongruens
Transkjønnet mann Mann med ikke-binære "tendenser"
Totalt mislykket som både kvinne og mann, og ikke androgyn nok til å være ikke binær

Transperson
Kun som kvinne
Kjønnsavvikende, trans
Ikke-binær agender
Agender eller ukjønn
Ikke-binær trans
Homoseksuell mann
Flytende/vekslende
Mann, delvis kjønnskeiv, og trans
Kjønnskeiv og transvestitt
Kjønnskeiv
Kvinne i kropp
Jente født i en guttekropp, transkjønnet, født i feil kropp
Å oppfattes som mann og maskulin er riktig for meg
Stolt transkvinne
Midt i mellom
Genderqueer/kjønnskeiv, lener mot det maskuline
Har gitt opp på å finne en definisjon som passer
I midten, enten begge kjønn eller ingen av dem
Føler meg som en ganske "normal" tenåringsgutt
Utenfor kjønnsnormer, men mer kvinne enn mann
Ikke-binær agender, har ingen kjønnsidentitet
MtF trans
Inkontinent mann med slapp penis
Mann, FtM
Blanding av mann og kvinne
Ikke-binær transmann
Kjønnsinkongruens
Identifiserer meg med kvinner, men vet at jeg ikke passerer
Mann i en kvinnekropp
Mann, transmann, kjekkas
Transmann, evt. ikke-binær
Føler meg som jente
Opplever ikke at jeg har en kjønnsidentitet
Kjønnskeiv, ikke-binær, genderqueer
Kvinne og mann
Mer som kvinne enn mann
Å vente på F64.0. MtF
Queer, ikke-binær
En mer maskulin meg FtM
Ikke-binær transperson
Trans på fritiden
Ikke-binær agender, kjønnskeiv
Skeiv transkvinne
Hovedsakelig feminin
Jeg sliter med å definere meg. Jeg er en kvinne, hva enn nå det innebærer.

KVINNE
MANN
Transmann
Ikke-binær
Mann eller transmann
Definerer meg som mann
Transmaskulin
Usikker
Transperson
Ikke-binær agender
Ikke-binær trans
Transmaskulin
Gutt
Transgutt
MtF trans
Mann, FtM
Mann i en kvinnekropp
Mann, transmann, kjekkas
Transmann, evt. ikke-binær
Føler meg som jente
Opplever ikke at jeg har en kjønnsidentitet
Kjønnskeiv, ikke-binær, genderqueer
Kvinne og mann
Mer som kvinne enn mann
Å vente på F64.0. MtF
Queer, ikke-binær
En mer maskulin meg FtM
Ikke-binær transperson
Trans på fritiden
Ikke-binær agender, kjønnskeiv
Skeiv transkvinne
Hovedsakelig feminin
Jeg sliter med å definere meg. Jeg er en kvinne, hva enn nå det innebærer.

Sissy Jente
Vet ikke
Lesbisk kvinne
Butch kvinne
Agender
Neutrois
FtM trans
Hun FtM
Kvinne?
Tomboy
In limbo?
På vei til å bli kvinne
Kjønnsfri
Binær mann
Ser ut som en jente, men har ikke blitt den jenta jeg ønsker å bli enda
En litt androgyn transmann

Mann fullt og helt Transmaskulin eventuelt kjønnsflytende **Kvinne, transkvinne** Frustrert fordi jeg er ikke ferdig med min overgang fordi jeg ikke får hjelp

Ikke-binær, kjønnsflytende og flerkjønnnet

andling
insløs
ran
kropp
all
sjente

Ag

Jeg er en kvinne Ikke-binær eller gendertitud
Kvinne fanget i en mannskropp
Mann uten penis Aseksuel og kjønnsløs/kjønnsfri
Transperson, både kvinne og mann
Transperson FtM Mann til kvinnelig trans i skapet
Mann og trans Skulle fått begynne på testosteron
Ikke-binær, føler intetkjønn passer
Mann på utsiden, kvinne på innsiden
Transkvinne, på hormoner, usikker på operasjoner
Trans, queer, kjønnsflytende, ikke-binær, androgyn
Hovudsakleg trans, eller transmaskulin, questioning
Føler meg som en slags mellomting av mann og kvinne?
Mann til vanlig, kvinne eller transe når jeg blir kåt
Mann som liker å kle meg og pynte meg slik kvinner kan
Jeg definerer meg som kvinne. Hverken mer eller mindre.
Ikke-binær, ønsker meg et mer nøytralt/maskulint uttrykk
Mann med kvinnelige fantasier
Mann som har skiftet juridisk kjønn
Kvinne, men misliker kjønnsroller
MtF trans, 50/50% mann og kvinne
Som meg selv. Mann. FtM ikke-binær
Jeg føler meg som og er en mann

Flytende **Kvinne**
Sissy
Jente

Ikke-binær, hen pronomen
Transperson Transmann som har behov for mer kjønnsbekreftende behandling
Kvinne, fullt og helt
Kjønnsavvikende, trans
Ikke-binær agender Agender eller ukjønn
Veldig trans Ikke-binær trans
Homoseksuell mann
Flytende/vekslende
Mann, delvis kjønnskeiv, og trans
Kjønnskeiv og transvestitt
Kjønnskeiv
Kvinne i mannskropp
Jente født i en guttekropp, transkjønnet, født i feil kropp
Å oppfattes som mann og maskulin er riktig for meg
Stolt transkvinne Midt i mellom
Genderqueer/kjønnskeiv, lener mot det maskuline
Har gitt opp på å finne en definisjon som passer
I midten, enten begge kjønn eller ingen av dem
Føler meg som en ganske "normal" tenåringsgutt
Utenfor kjønnsnormer, men mer kvinne enn mann
Ikke-binær agender, har ingen kjønnsidentitet

Mann
Usikker
Vet ikke
Neutrois
FtM trans
Hun
FtM
Gutt
Kvinne?
Tomboy
In limbo?
Transgutt

Transmann
MtF trans
Mann, FtM
Inkontinent mann med slapp penis
Blanding av mann og kvinne
Ikke-binær transmann
Kjønnsinkongruens
Identifiserer meg med kvinner, men vet at jeg ikke passerer

Ikke-binær
På vei til å bli kvinne
Kjønnsfri
Mann i en kvinnekropp
Mann, transmann, kjekkas
Transmann, evt. ikke-binær
Føler meg som jente
Opplever ikke at jeg har en kjønnsidentitet
Kjønnskeiv, ikke-binær, genderqueer
Kvinne og mann
Mer som kvinne enn mann
Å vente på F64.0. MtF
Queer, ikke-binær

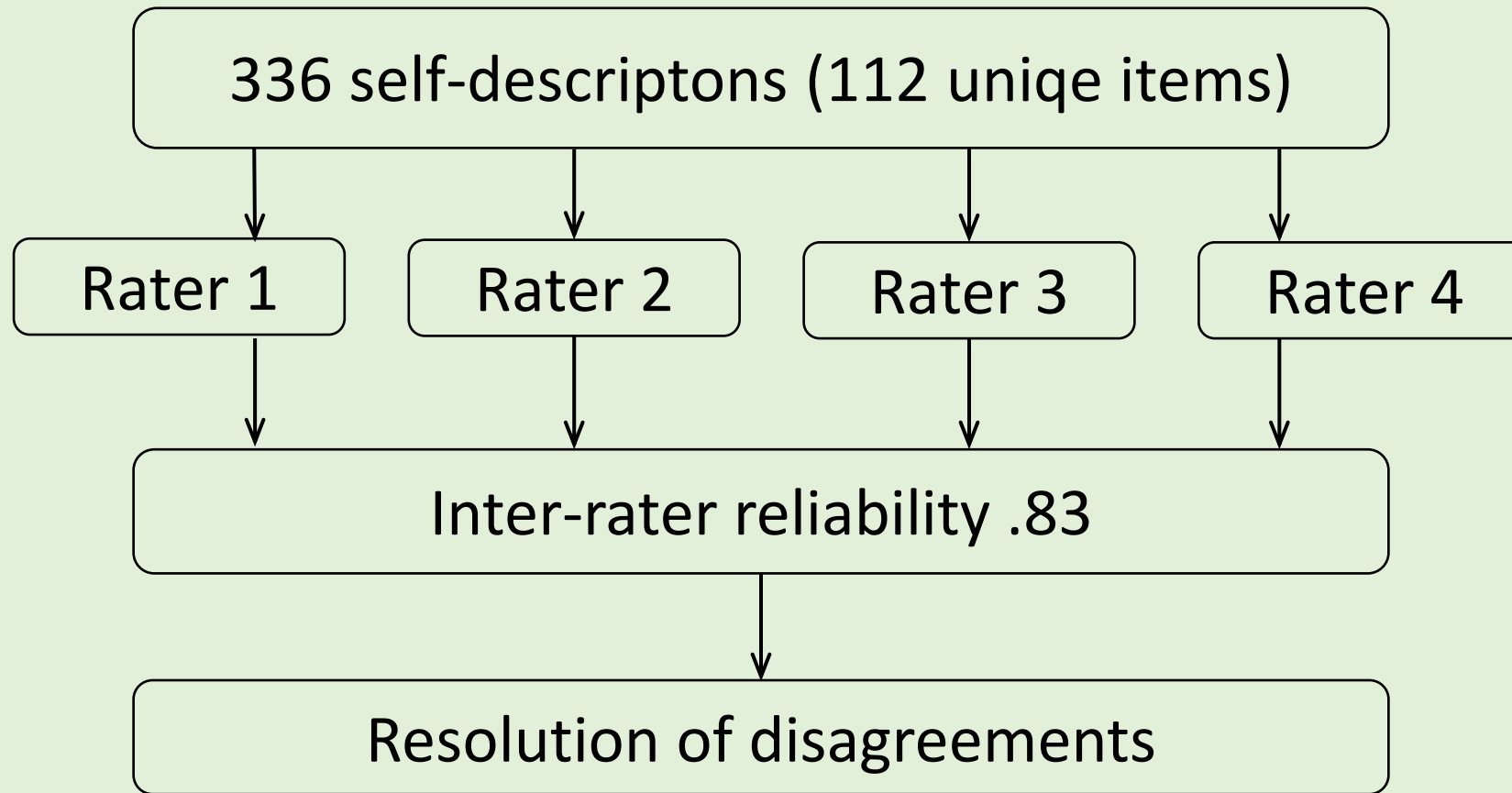
Mann eller transmann
En litt androgyn transmann
Binær mann
Ser ut som en jente, men har ikke blitt den jenta jeg ønsker å bli enda
Queer, ikke-binær
En mer maskulin meg FtM
Ikke-binær transperson
Trans på fritiden

Definerer meg som mann
Ikke-binær agender, kjønnskeiv
Skeiv transkvinne
Hovedsakelig feminin
Totalt mislykket som både kvinne og mann, og ikke androgyn nok til å være ikke binær
Jeg sliter med å definere meg. Jeg er en kvinne, hva enn nå det innebærer.

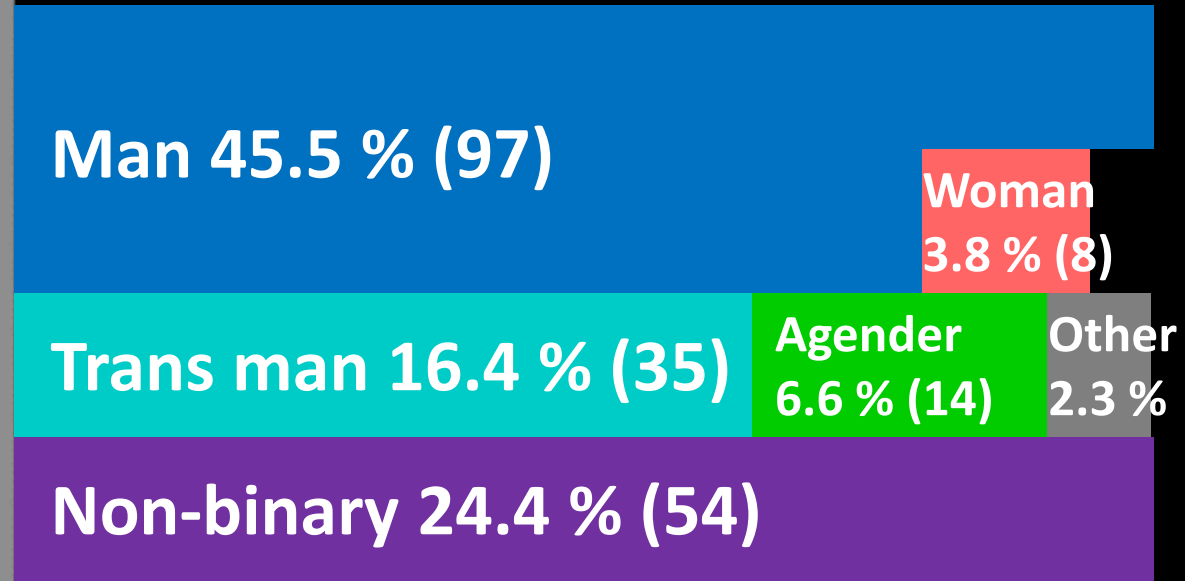
Agender, kjønnsløs, intetkjønn. Jeg føler at jeg ikke har et kjønn
Flytende mellom mann, kvinne og intetkjønn. Jeg er udefinert
Mellomfase/limbo
Føler meg som kvinne, respekterer at jeg fremstår som mann
Person født intersex som ønsker å være helt mann/maskulin
Meg selv - vil ikke sette merkelapp lenger
En glad ung dame Skulle ønske jeg kunne svart kvinne
Jeg ser meg selv som en mann (FtM)
Homofil transmann
Usikker. Tankane sirkulerer innom varierende grad av kjønnsinkongruens
Transkjønnet mann Mann med ikke-binære "tendenser"

Quantifying qualitative data

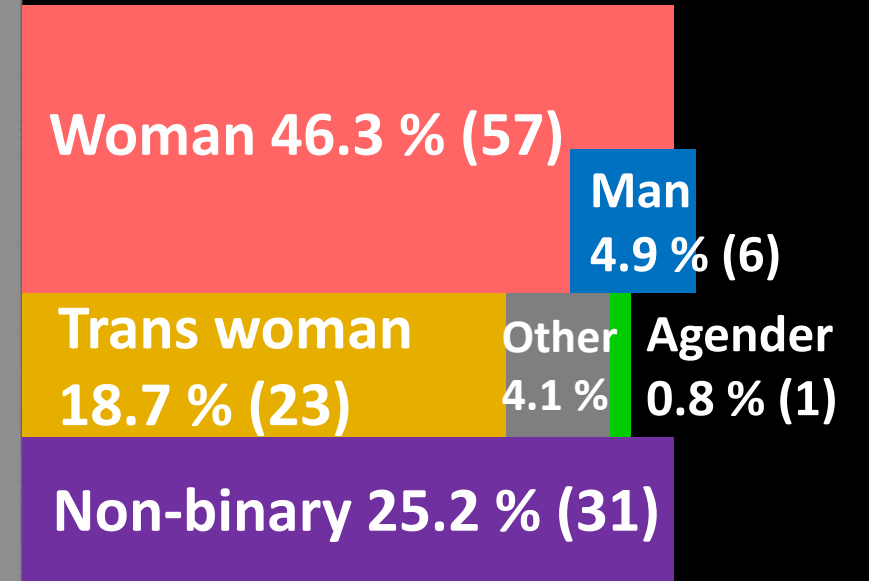
Method: Establishing gender identity categories

Assigned female at birth (N=213)

Assigned male at birth (N=123)

Transition pathway

F64.0

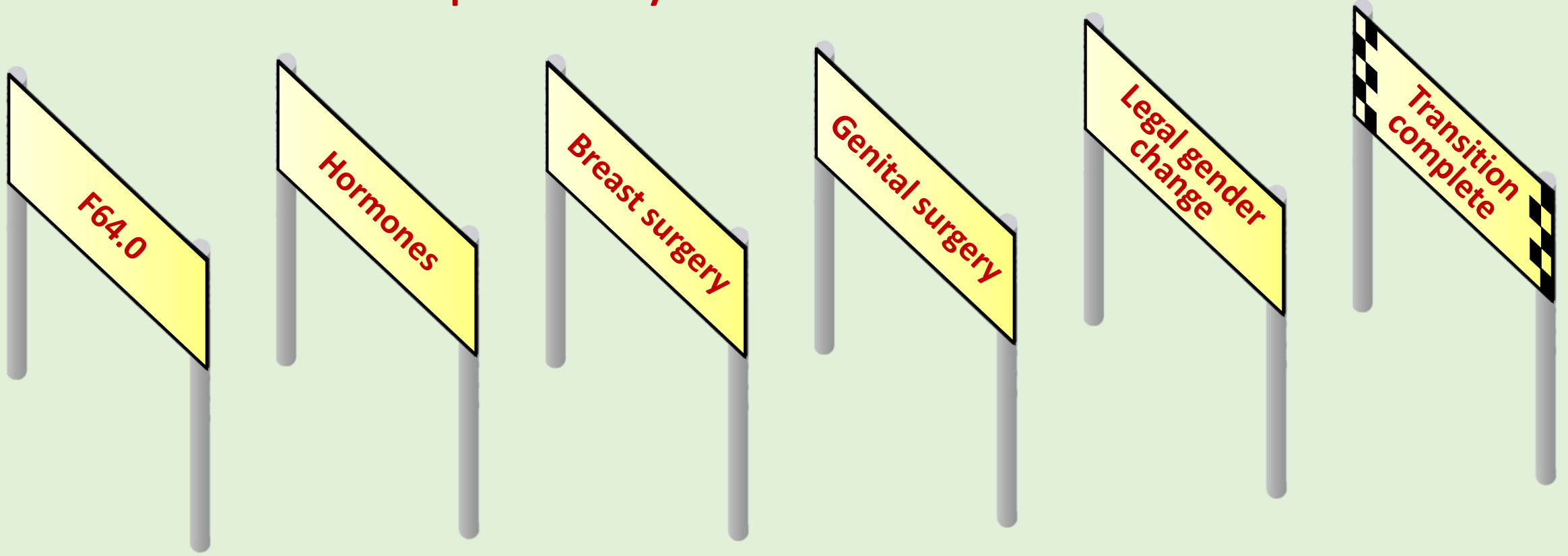
Hormones

Breast surgery

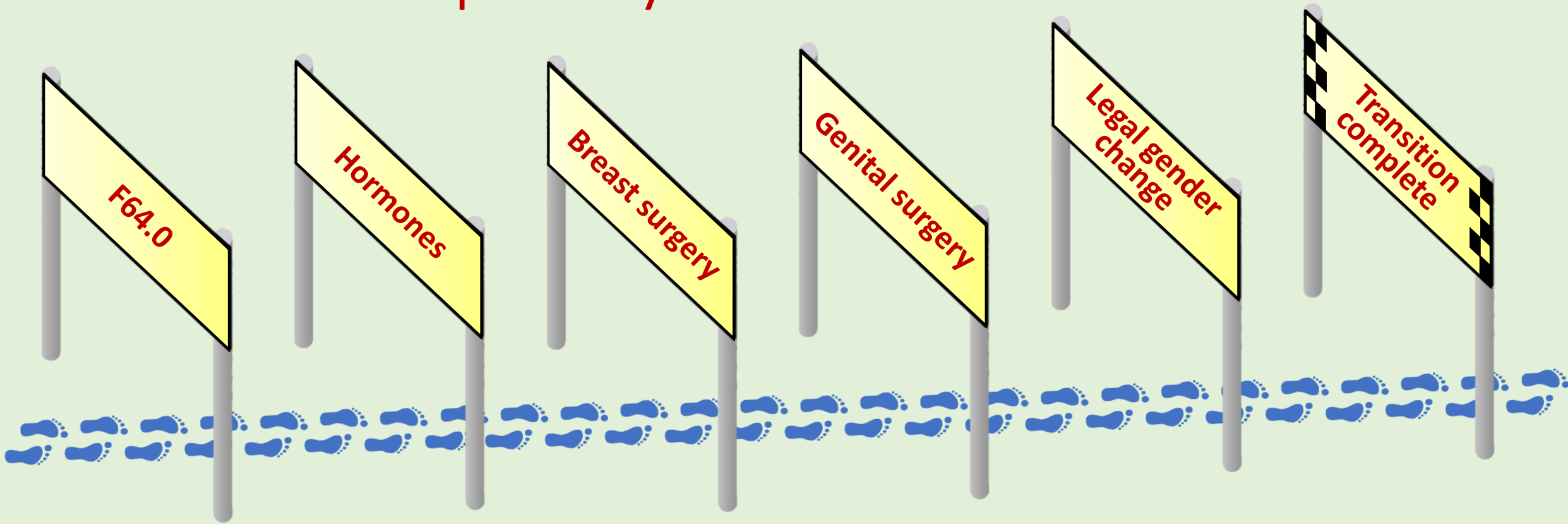
Genital surgery

Legal gender change

Transition complete

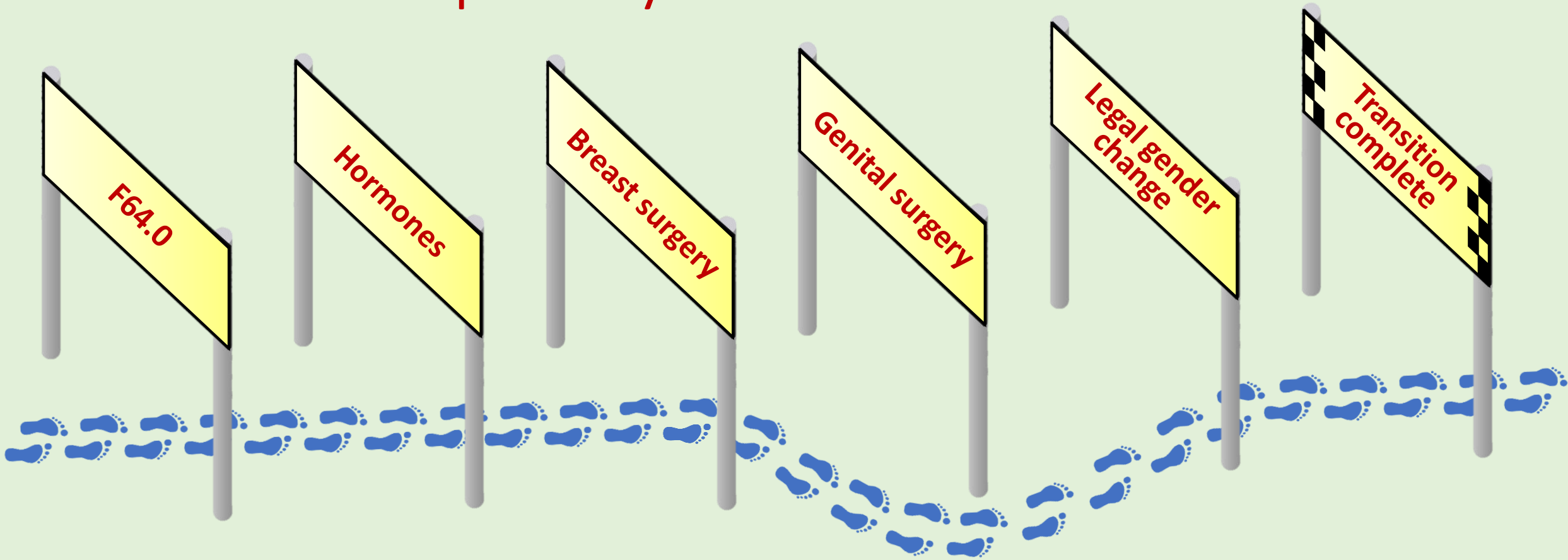

Transition pathway

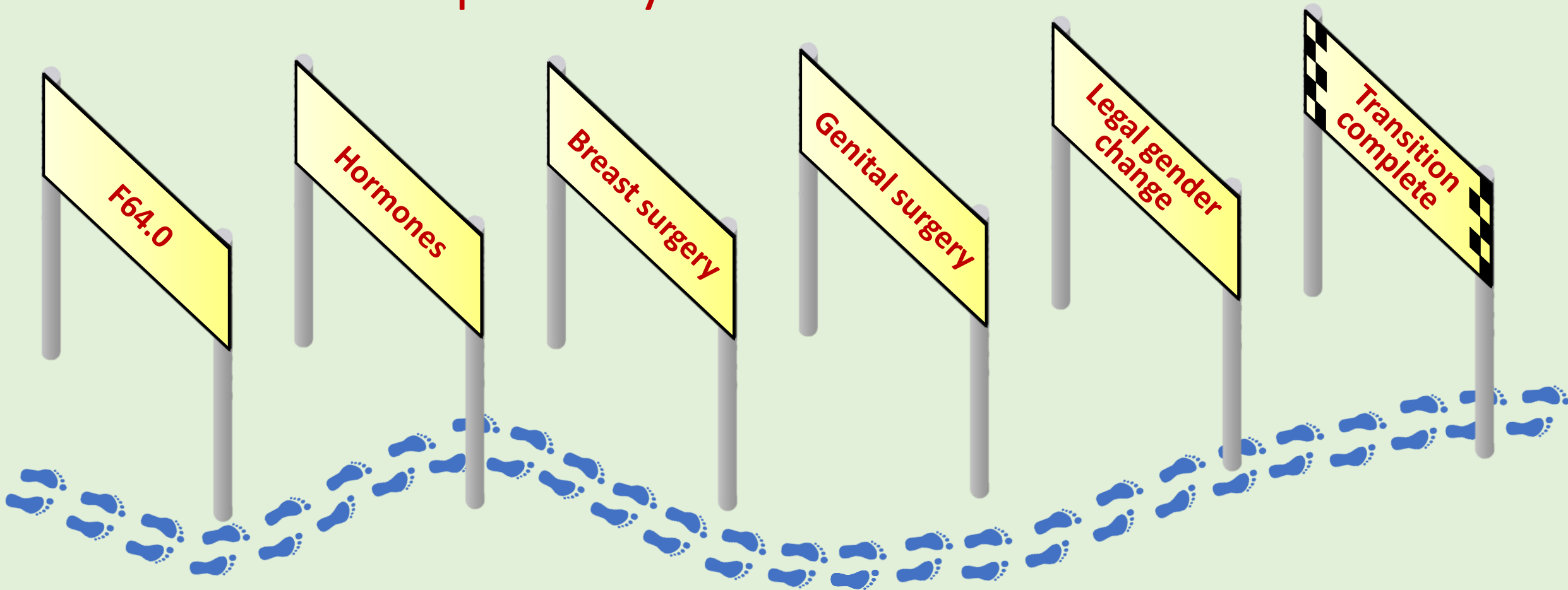

Old school: «one size fits all»

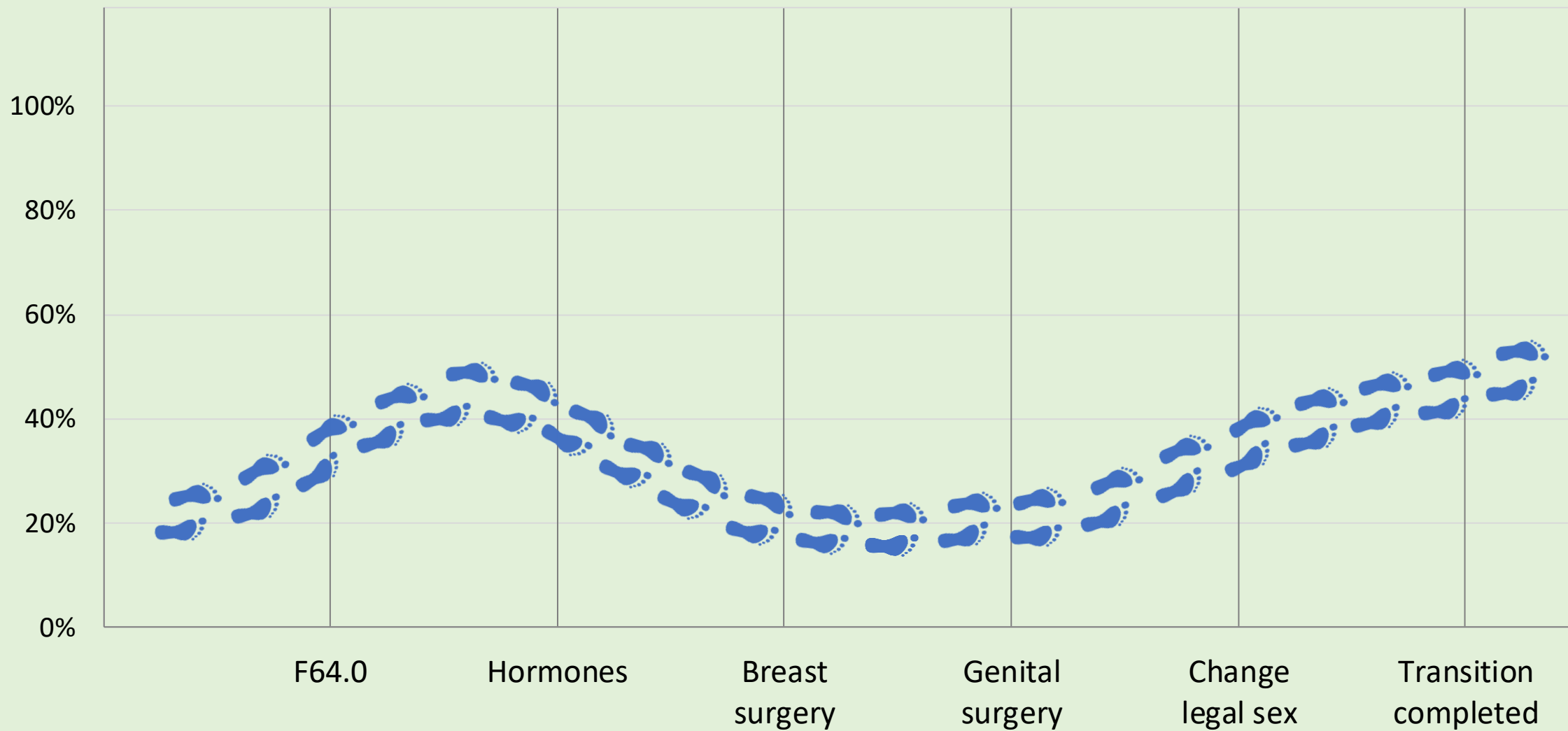
Transition pathway

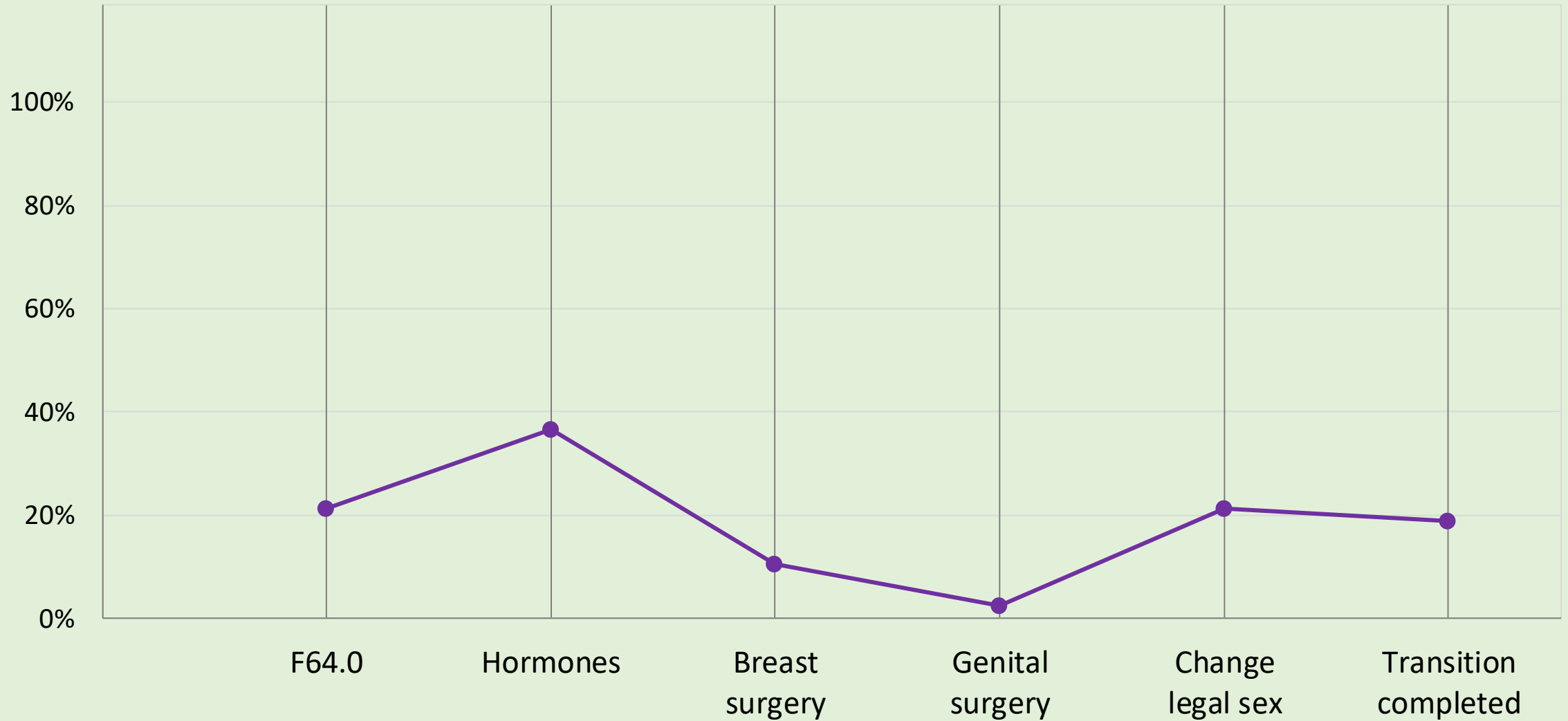
Transition pathway

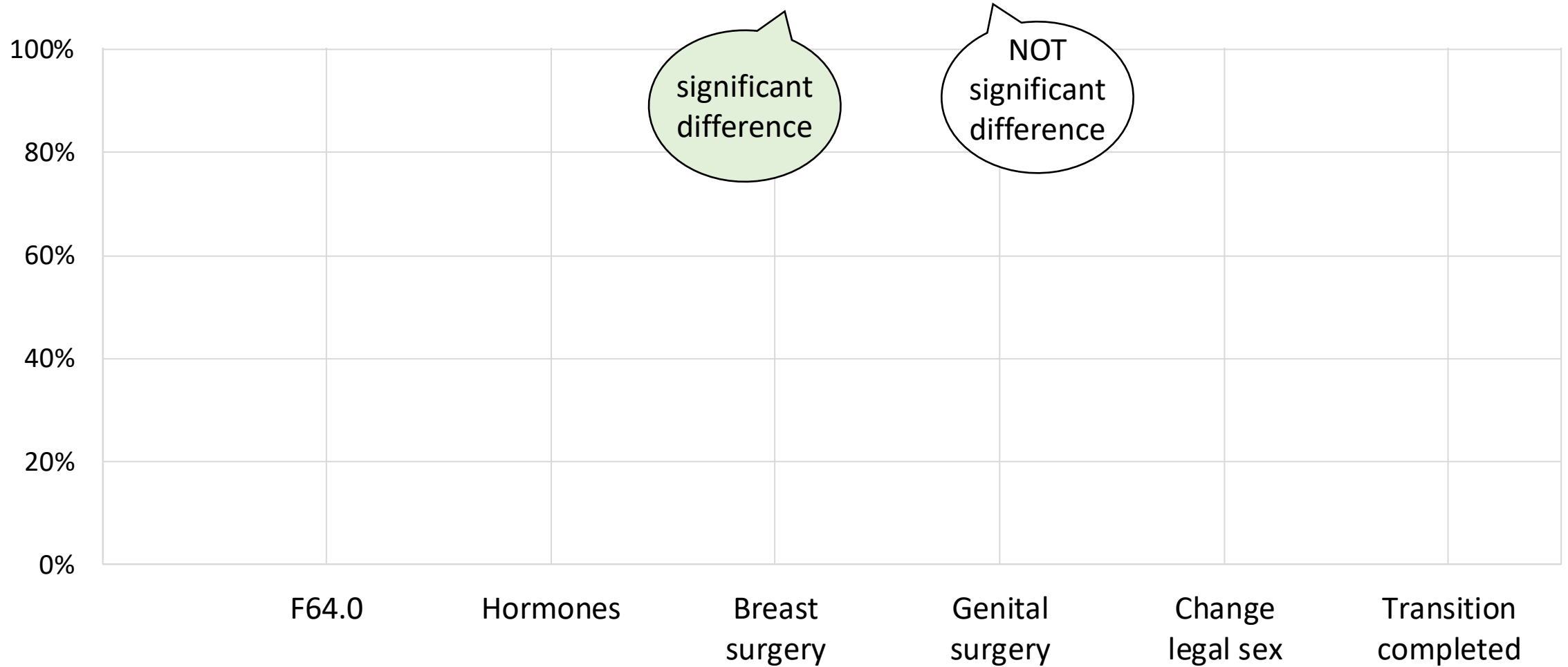
Transition pathway

Transition pathway

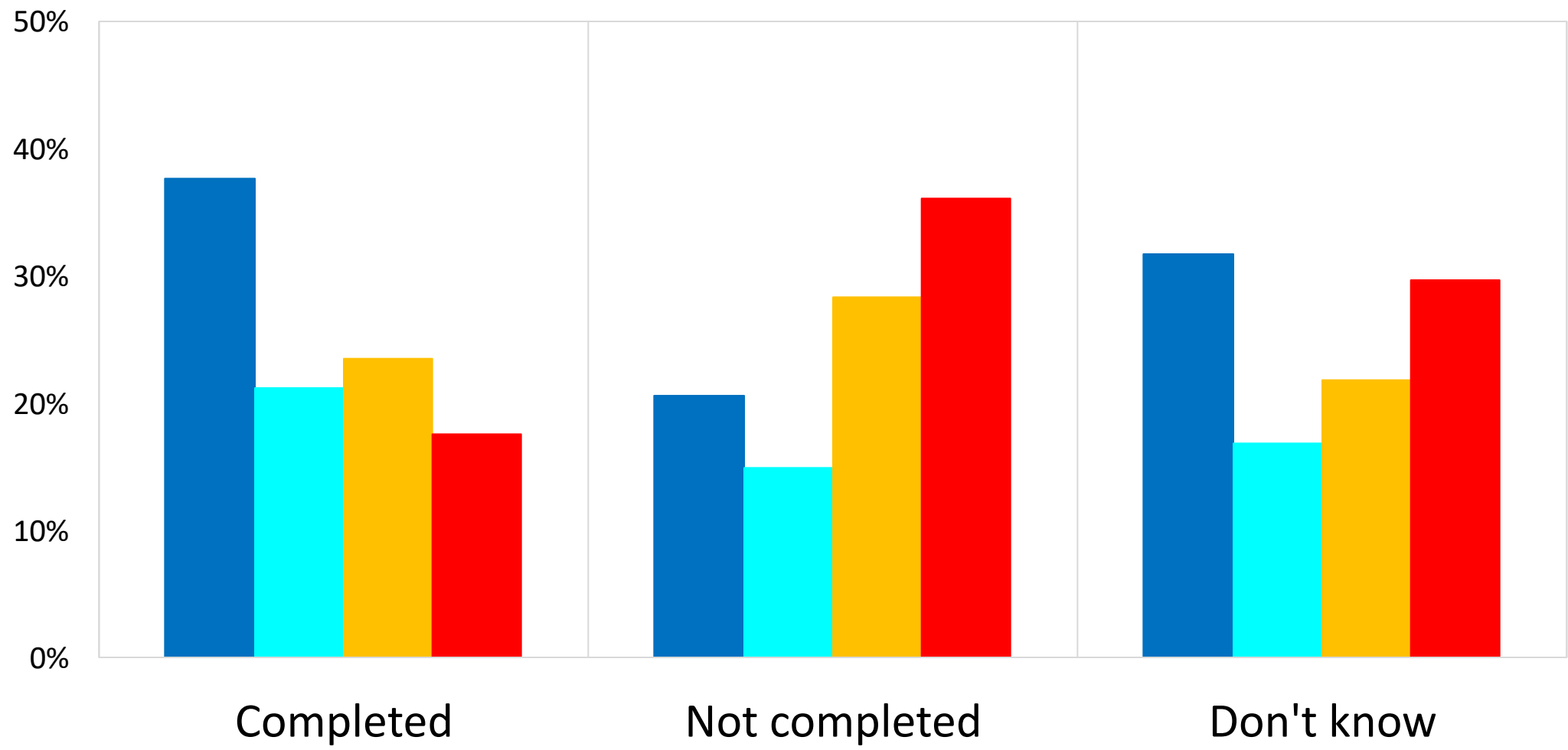
Gender identity as predictor for transition pathways

Do you think you have completed your transition process? } (p < .01)

Feeling depressed last 12 months

■ No ■ Seldom ■ Sometimes ■ Often

Suicide attempt

29,1 %

0%

20%

40%

60%

80%

100%

Before bodily adjustment

90,8 %

During bodily adjustment

12,6 %

After bodily adjustment

5,0 %

0%

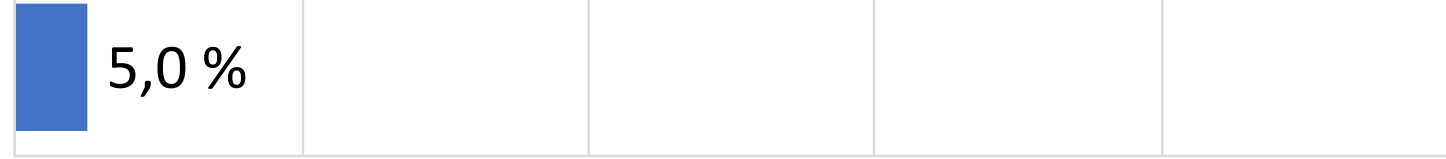
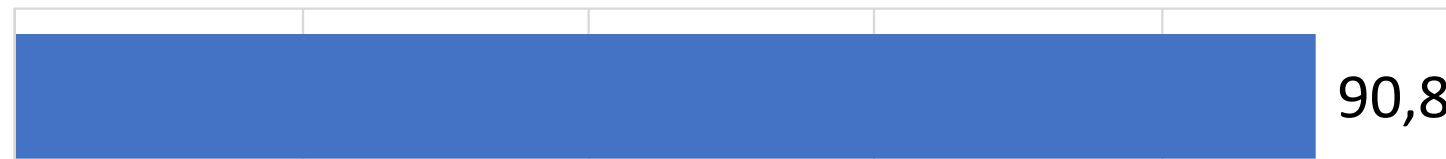
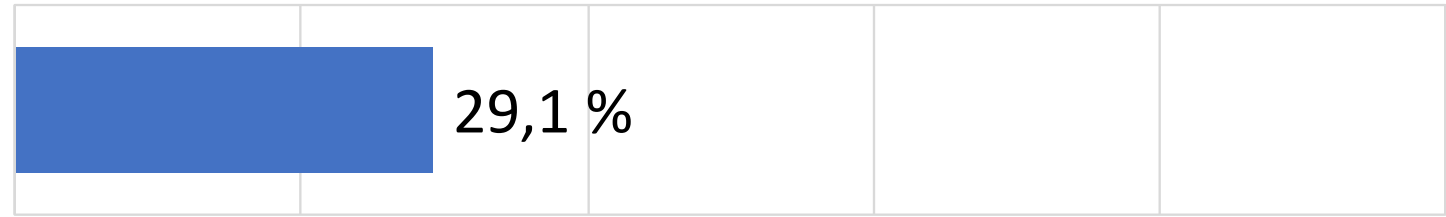
20%

40%

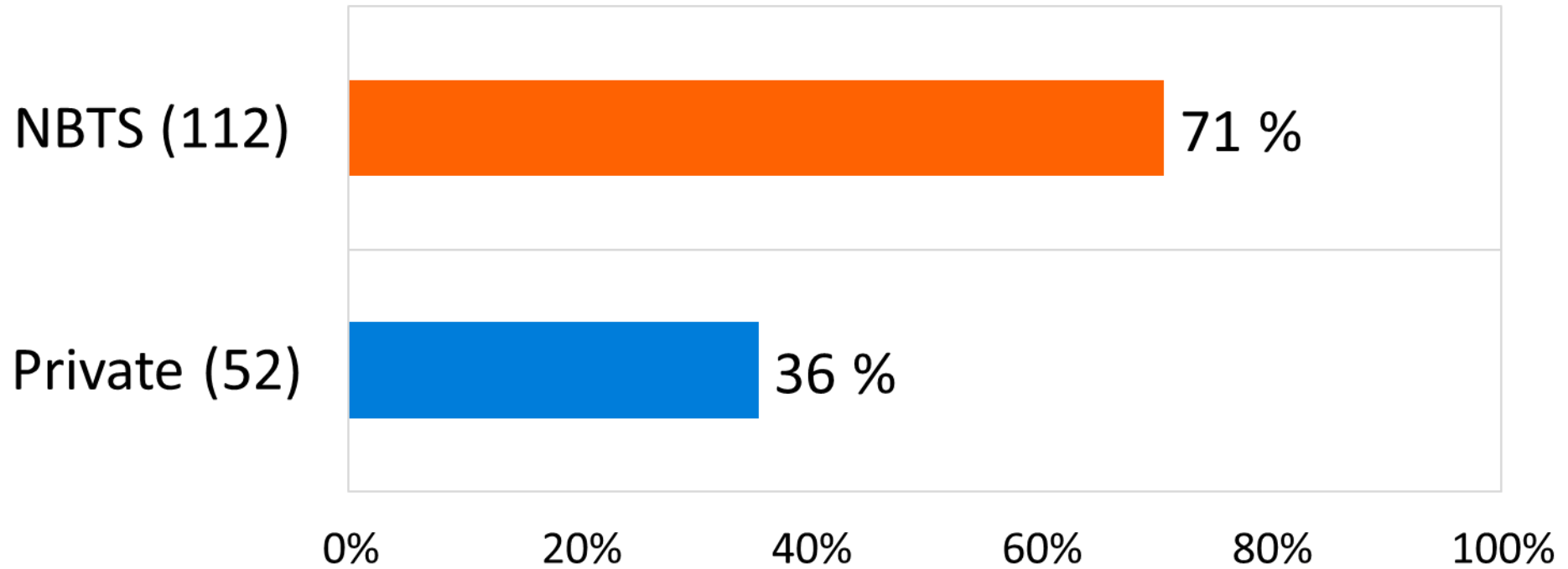
60%

80%

100%

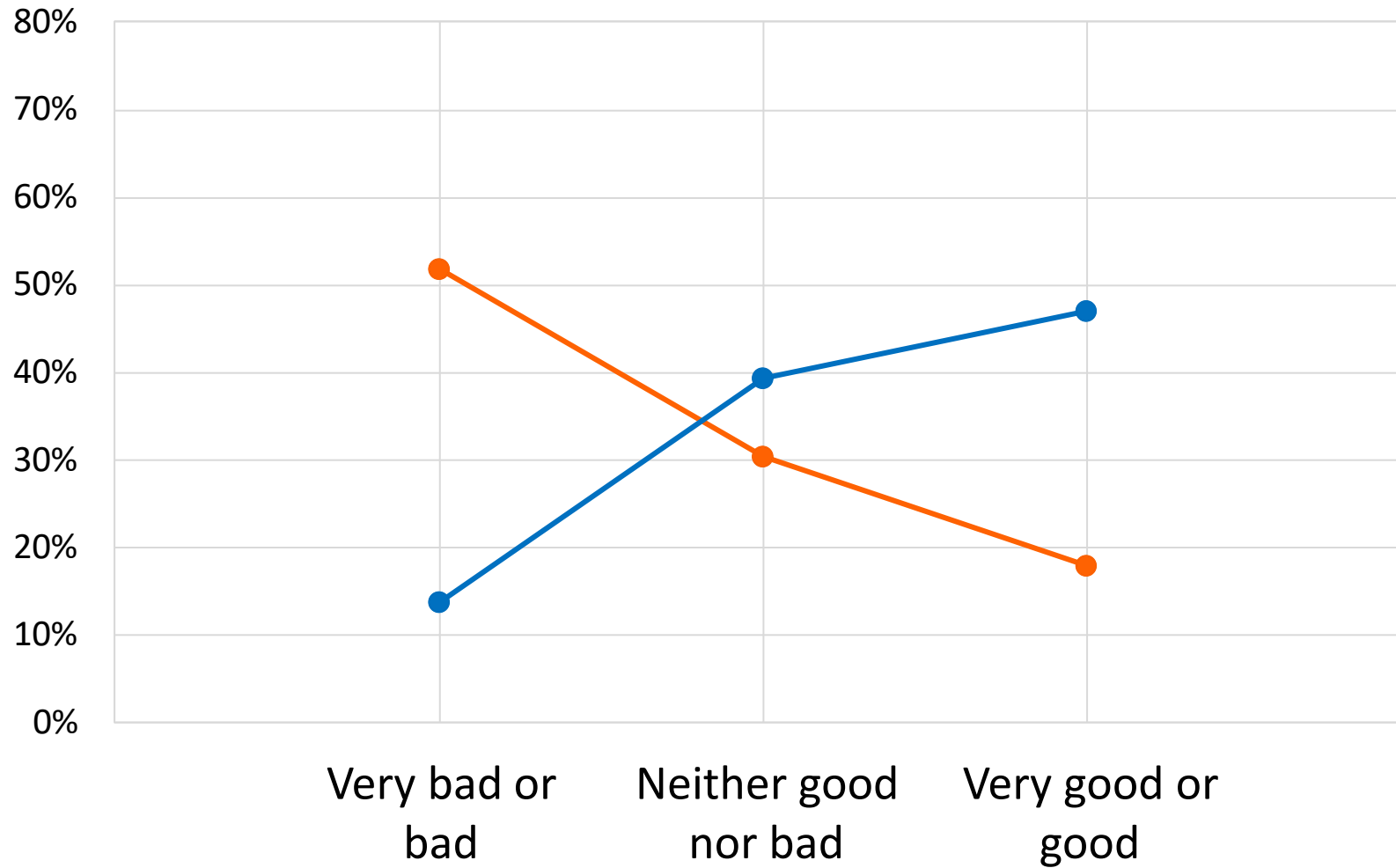

Experienced discrimination from
health care professionals (p < .01)

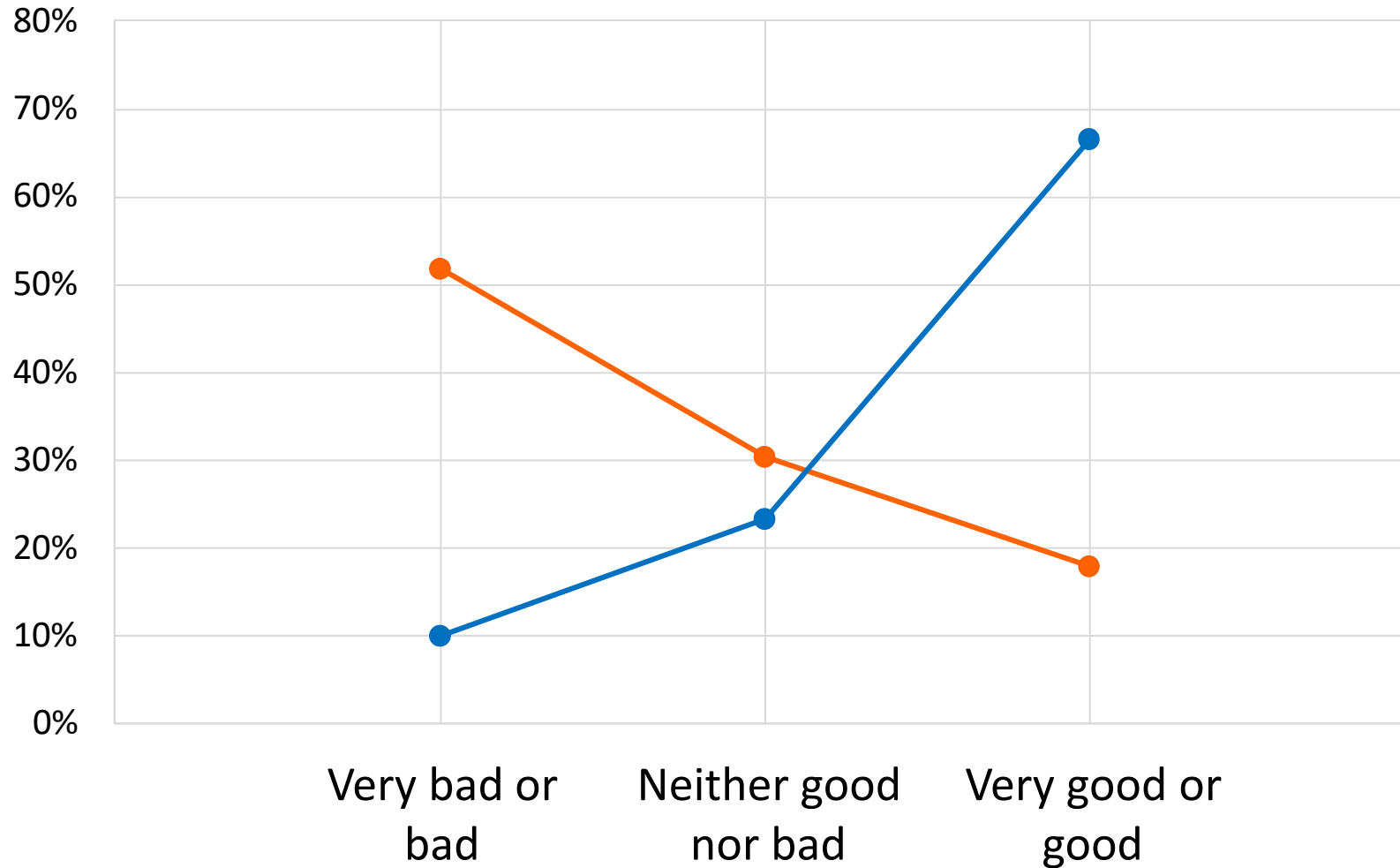
All in all, how did you experience the entire assessment process? ($p < .001$)

—●— NBTS (112) —●— Private (52)

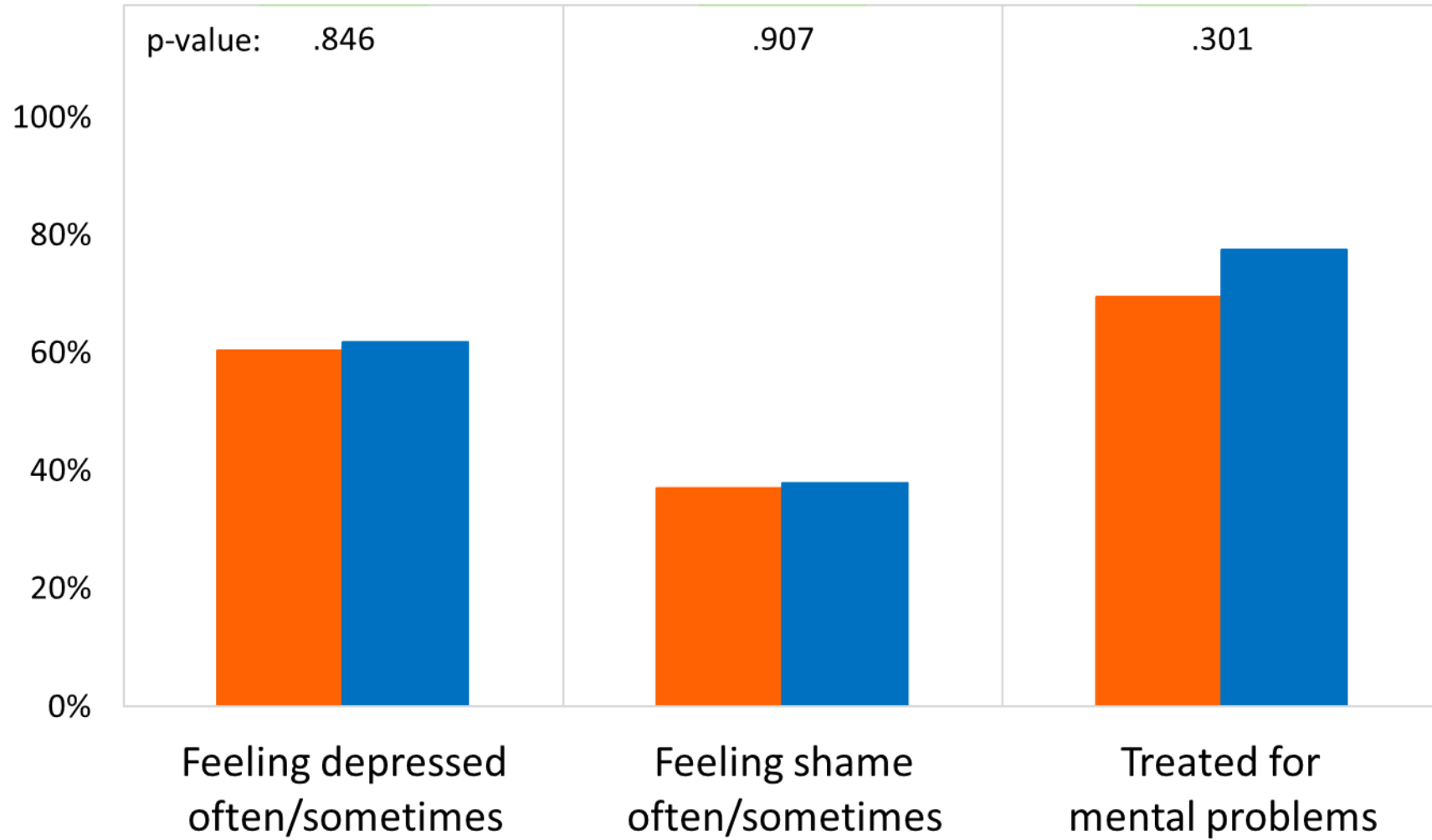
All in all, how did you experience the entire assessment process? ($p < .001$)

—●— NBTS (112) —●— Private, not DPS (30)

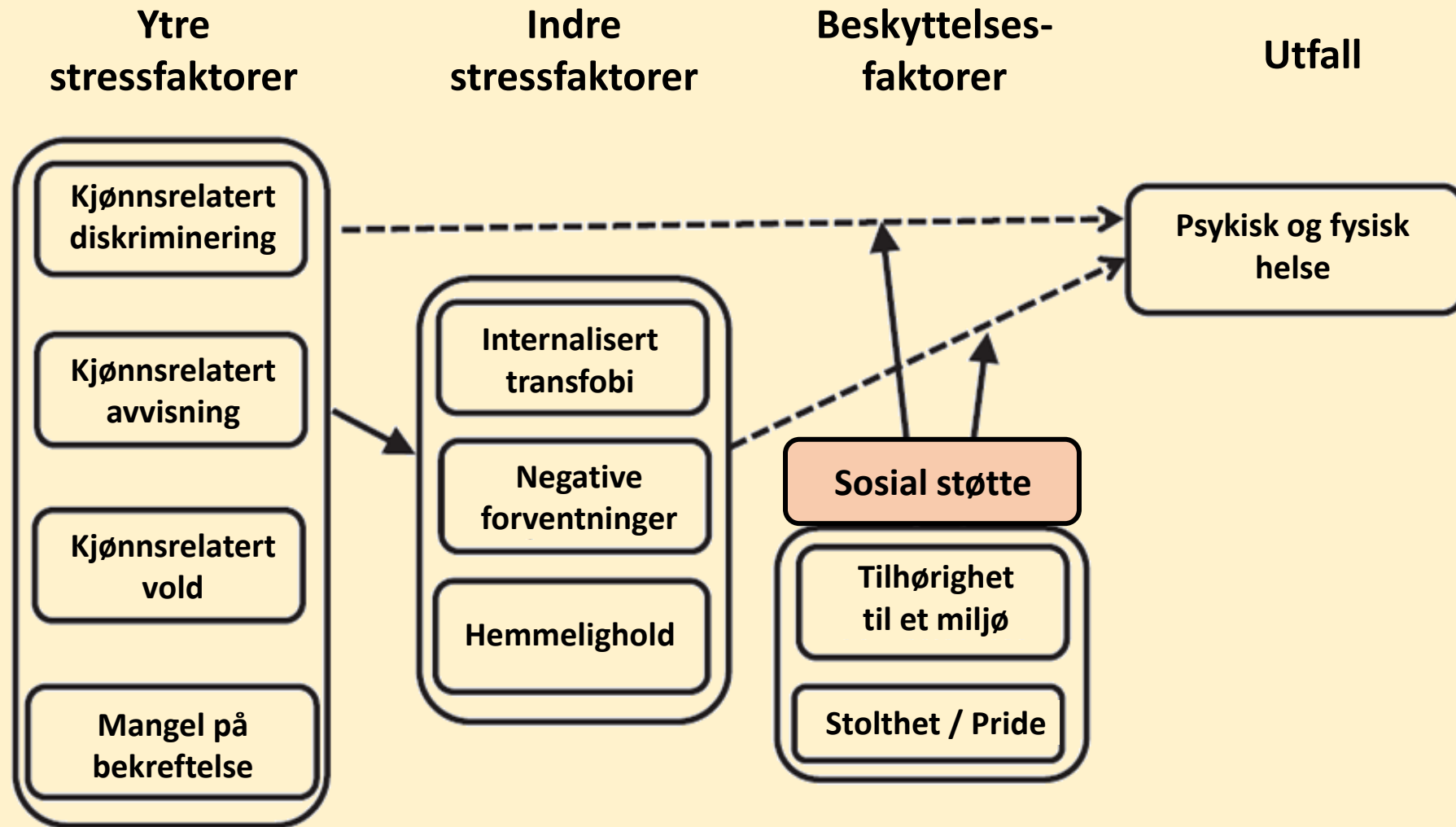

Mental health

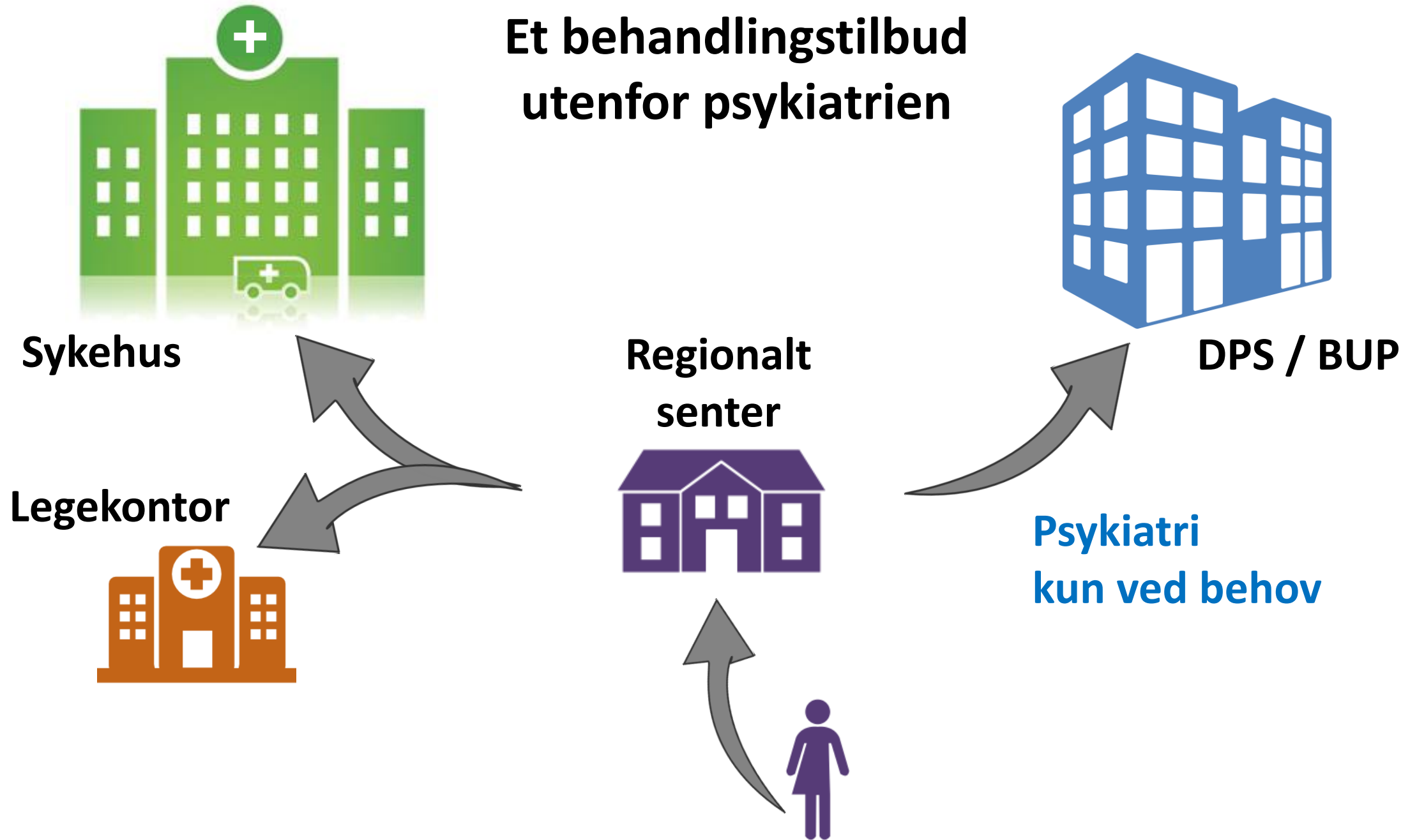
■ NBTS (112) ■ Private (52)

Kjønnrelatert minoritetsstress (Testa et al., 2015)

Et behandlingstilbud utenfor psykiatrien

A whiteboard on a black stand with two legs. The whiteboard has the text "Take home message..." written on it in purple. The stand has wheels at the base of each leg. There is a small black object on the right side of the whiteboard.

**Take
home
message...**

Oppsummering: Kjønn, helse og medborgerskap (KHOM)

- **Stort mangfold av kjønnsidentiteter**
- **Ulike kjønnsidentiteter predikerer ulike behov for behandling**
- **Tilgang til kjønnsbekreftende helsehjelp er forbundet med redusert depressive symptomer og redusert selvmordsforsøk**
- **Personer med kjønnsinkongruens opplever diskriminering fra helsepersonell**
- **Stor forskjell mellom offentlig (NBTS) versus privat helsetilbud, både hva gjelder pasienttilfredshet og opplevelse av diskriminering**
- **Helsepersonell trenger kompetanse på kjønns mangfold og minoritetstress**

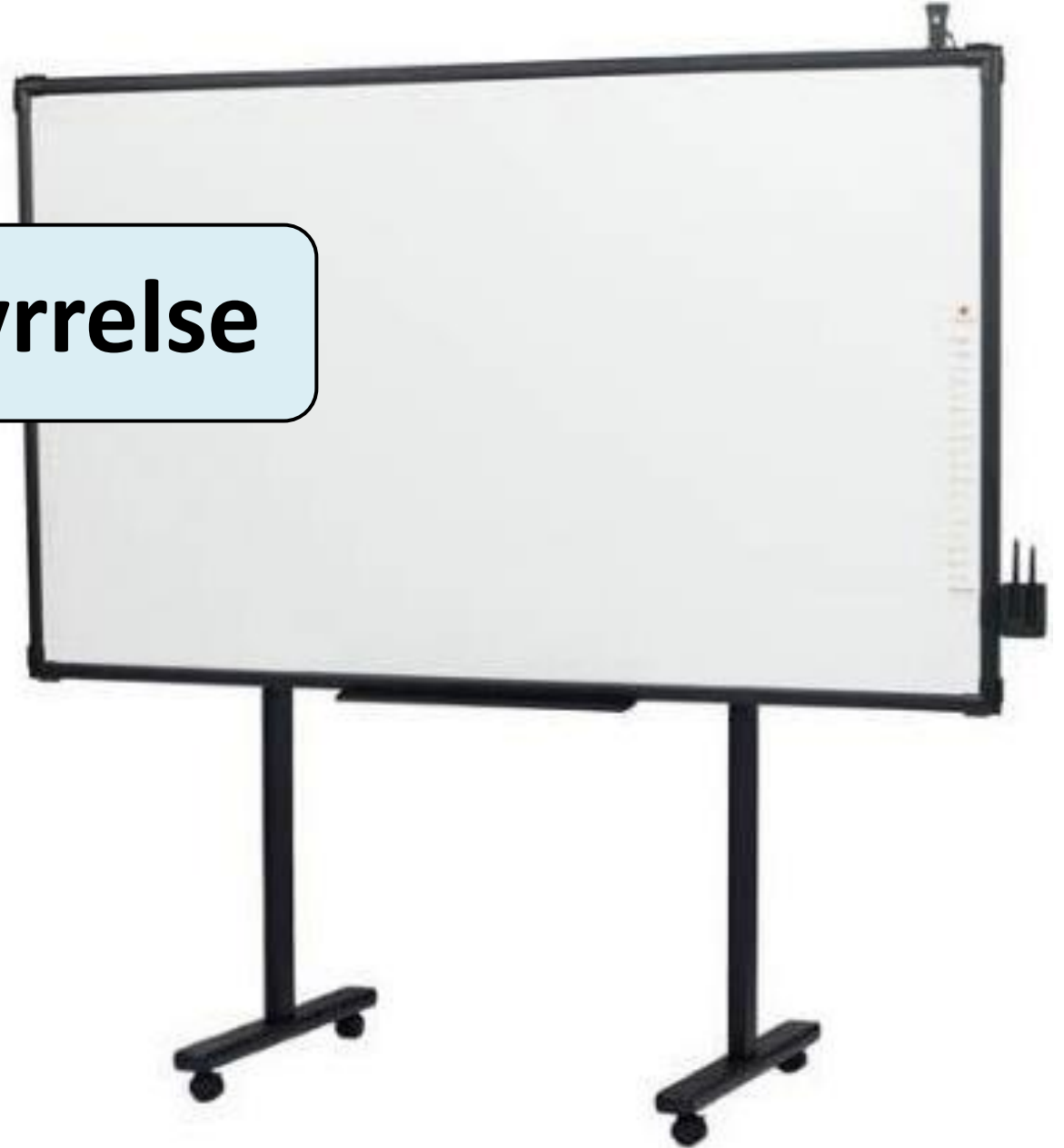
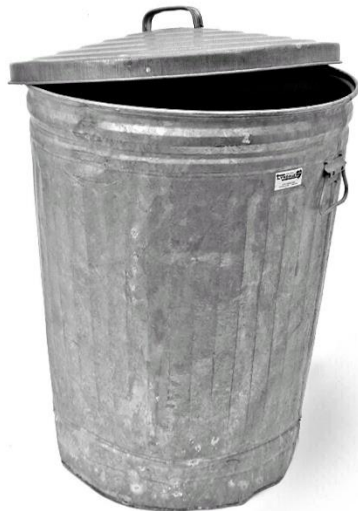
Nytt vokabular

Nytt vokabular

Nytt vokabular

Kjønnsidentitetsforstyrrelse

Nytt vokabular

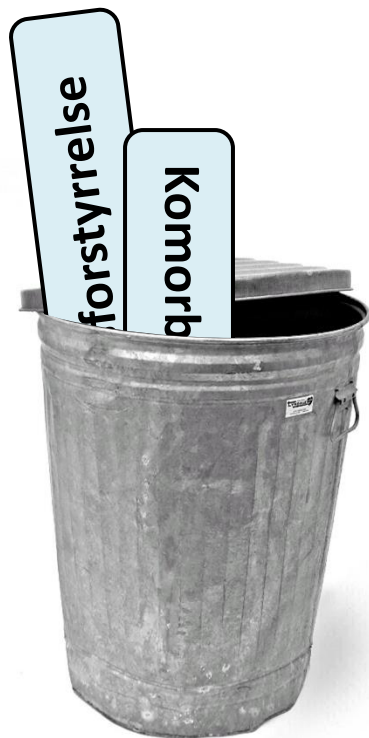

Nytt vokabular

Komorbiditet

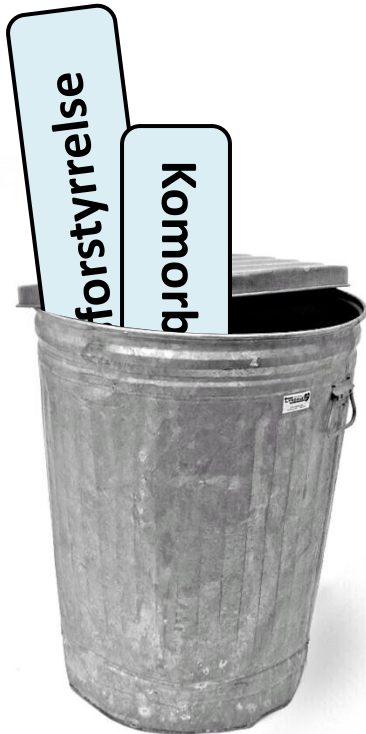

Nytt vokabular

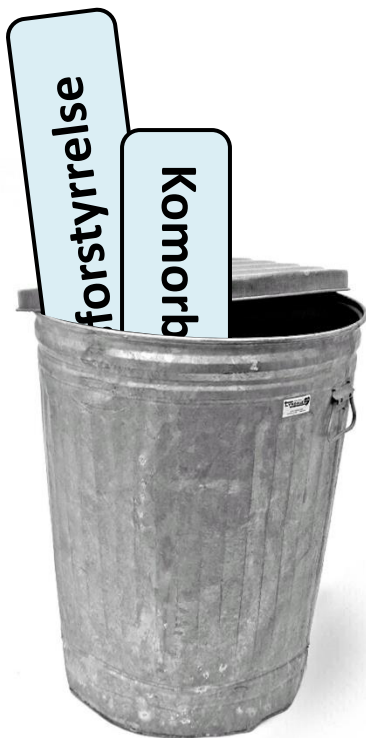

Nytt vokabular

Kjønnsinkongruens

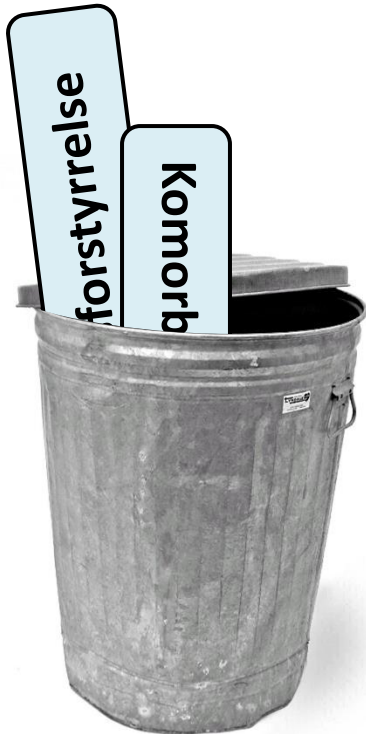

Nytt vokabular

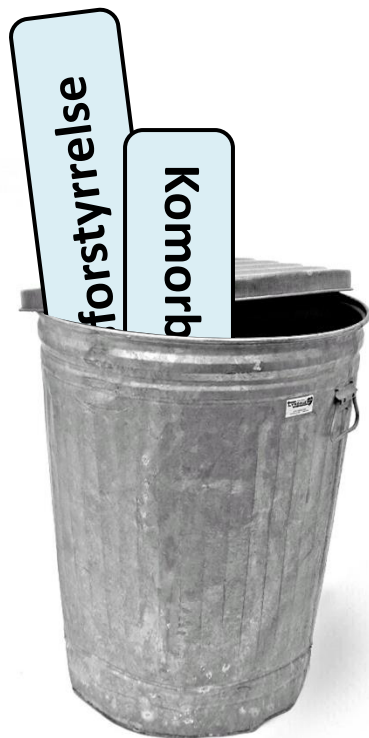

Nytt vokabular

Kjønnsdysfori

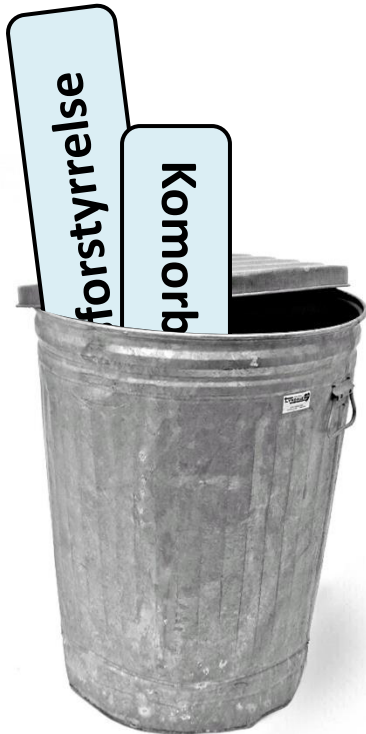

Nytt vokabular

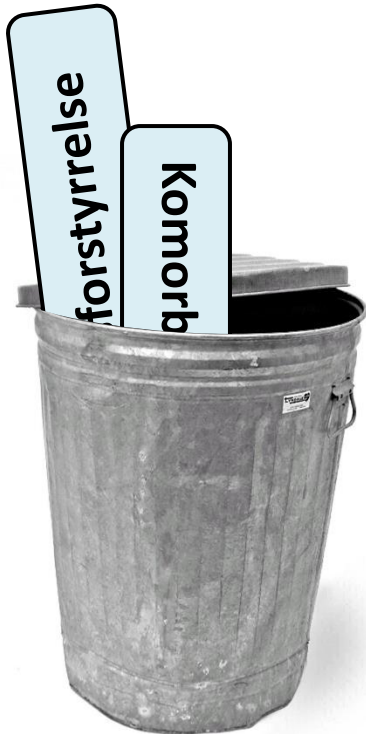

Nytt vokabular

Kjønns mangfold

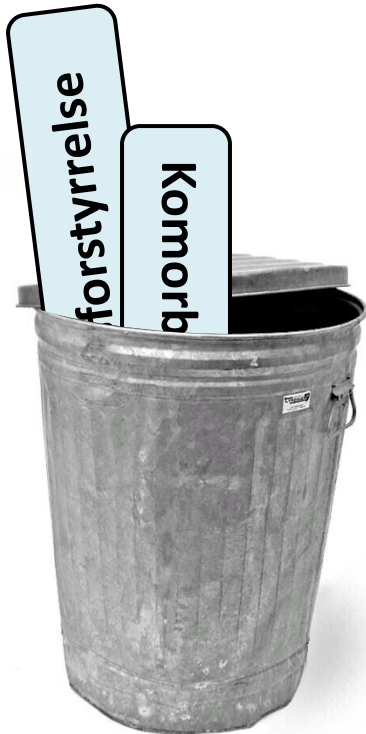

Nytt vokabular

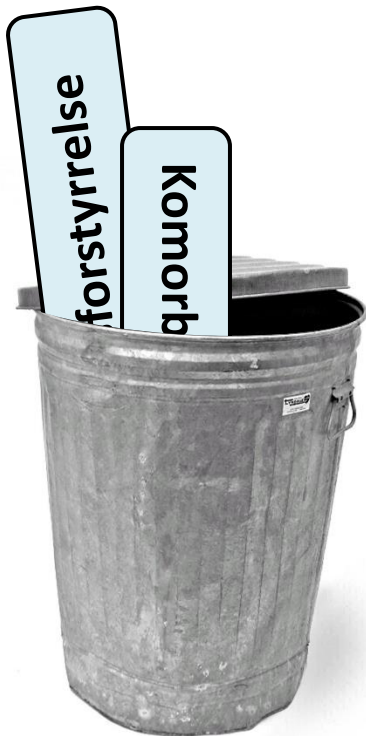

Nytt vokabular

Transtalent

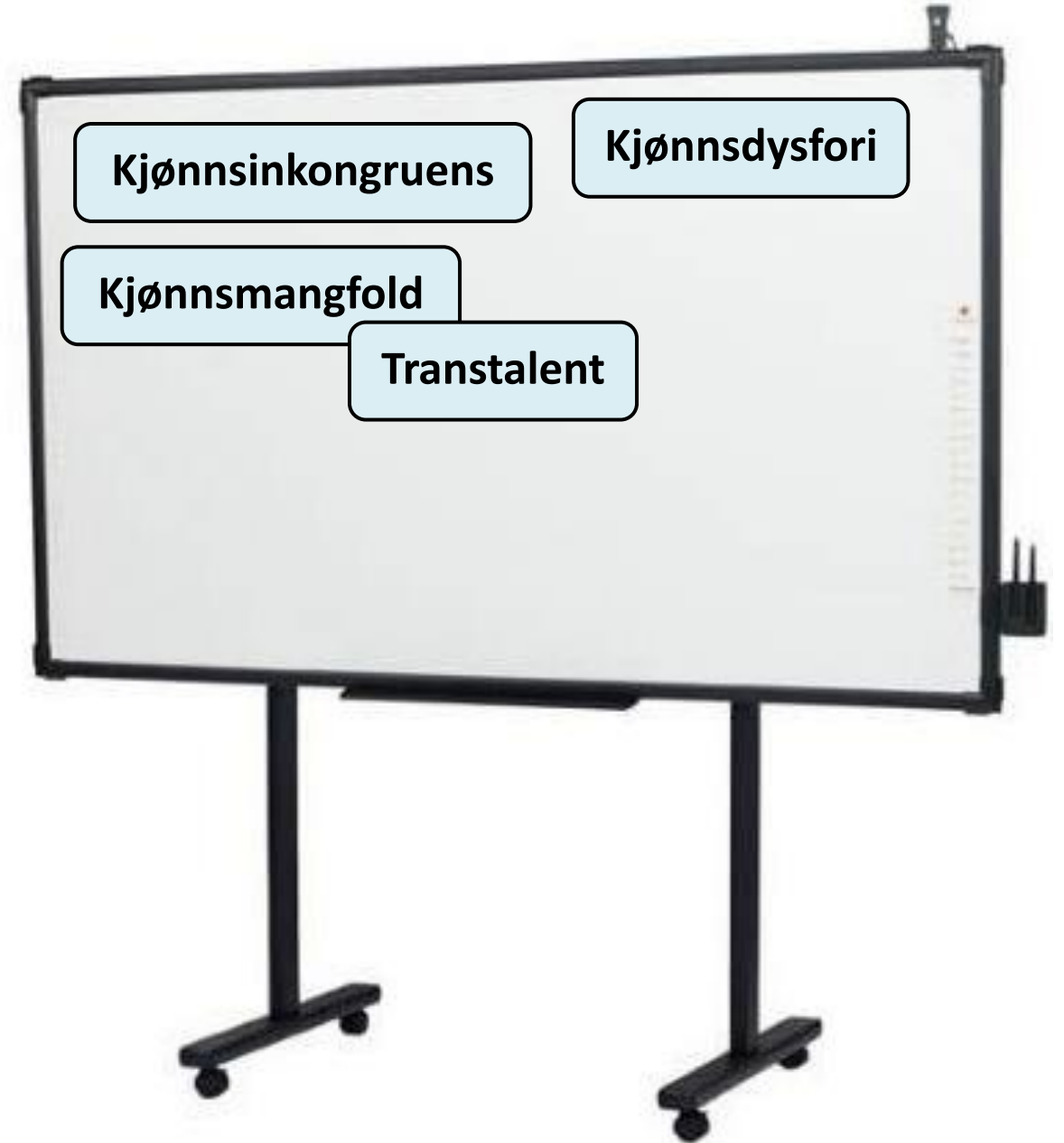

Nytt vokabular

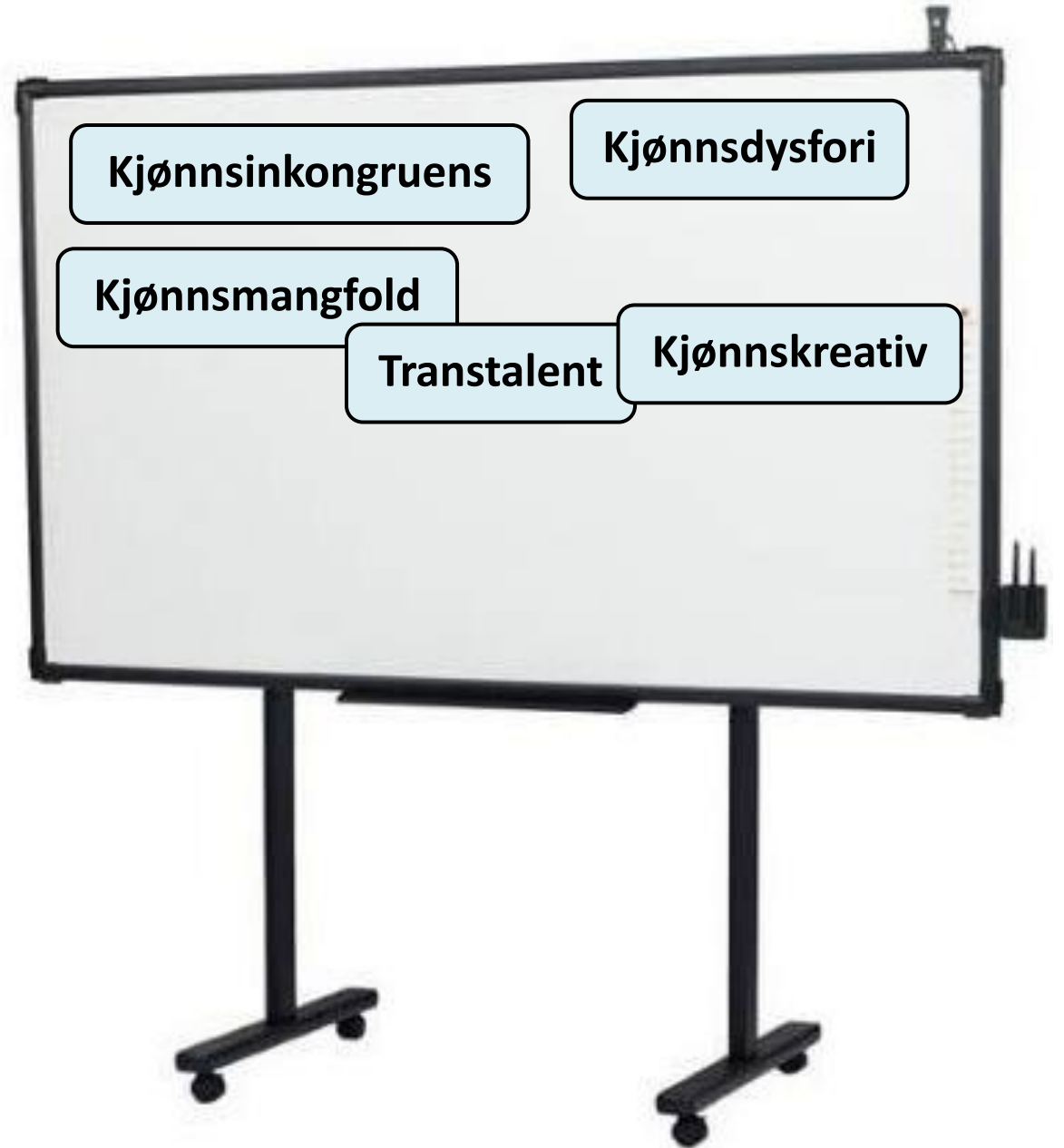
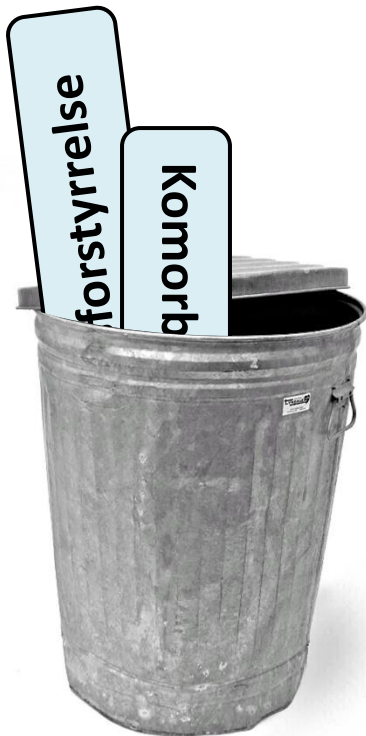

Nytt vokabular

Kjønnskreativ

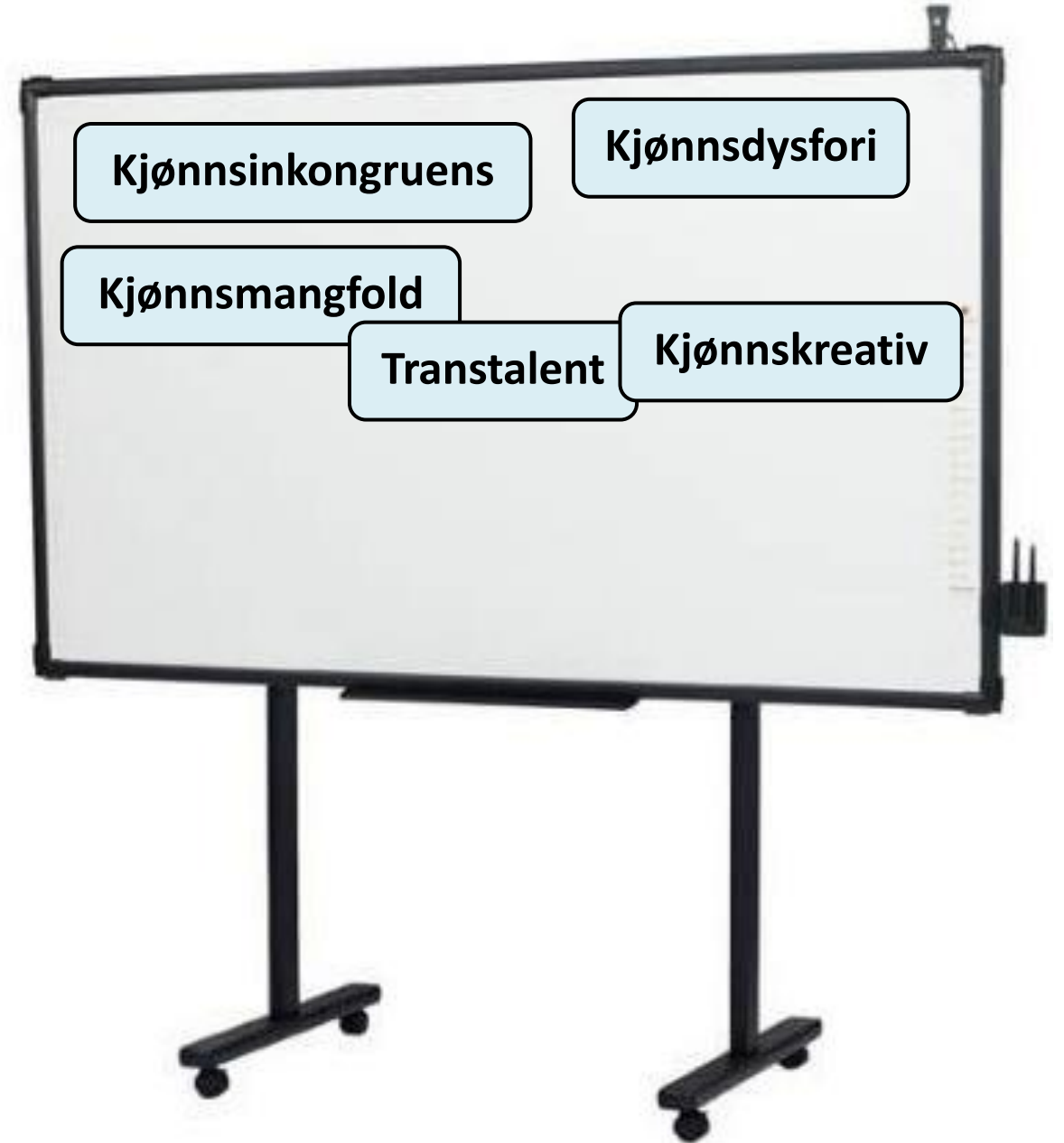
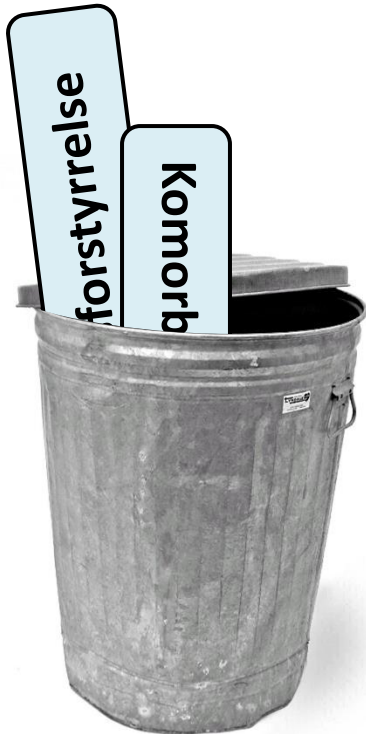

Nytt vokabular

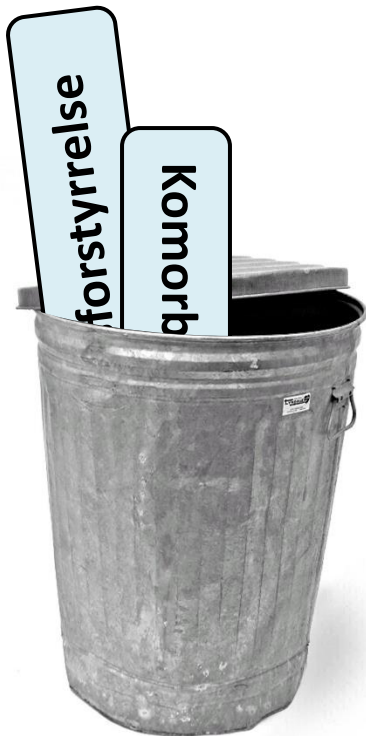

Nytt vokabular

Kjønnseufori

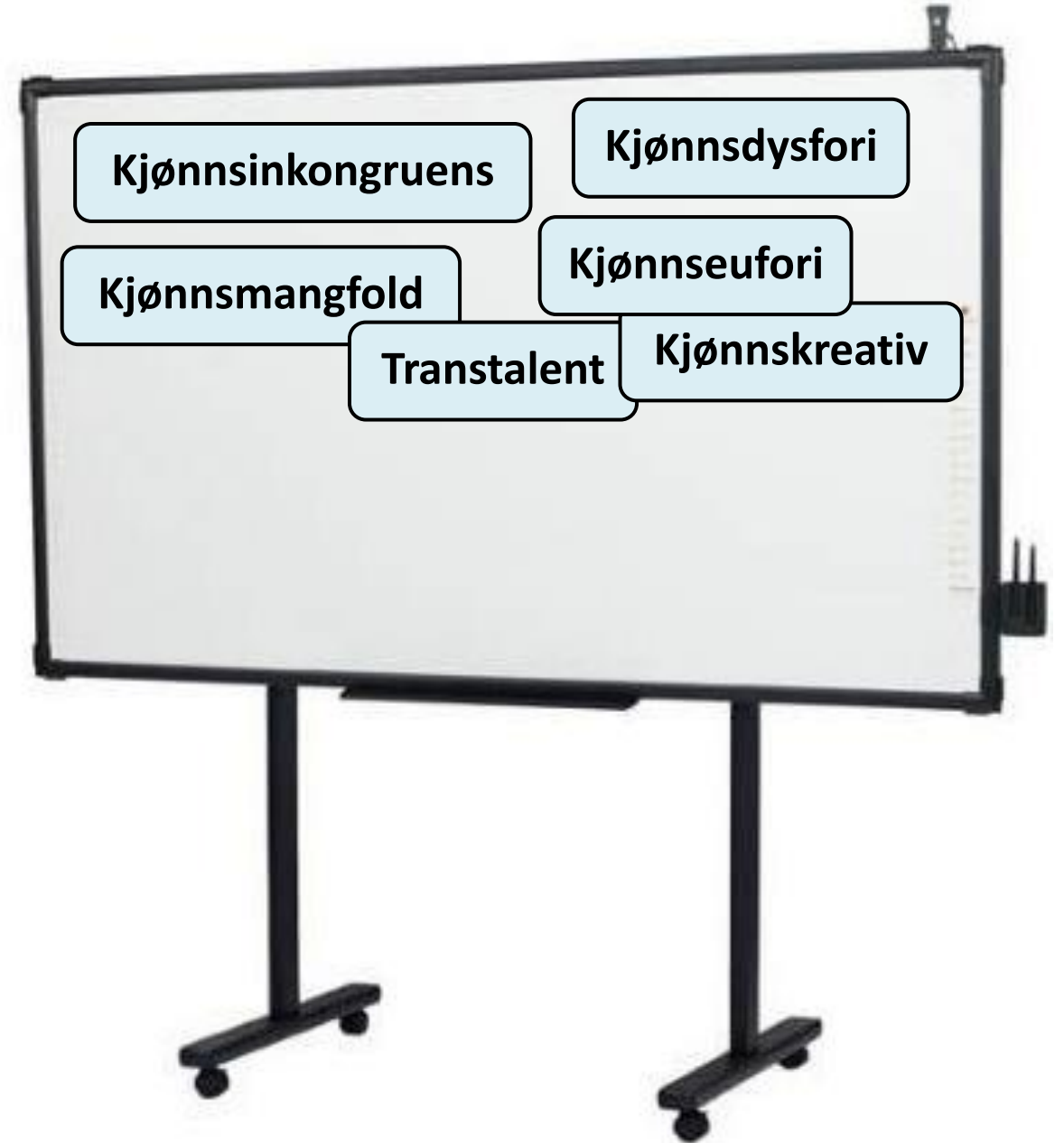

Nytt vokabular

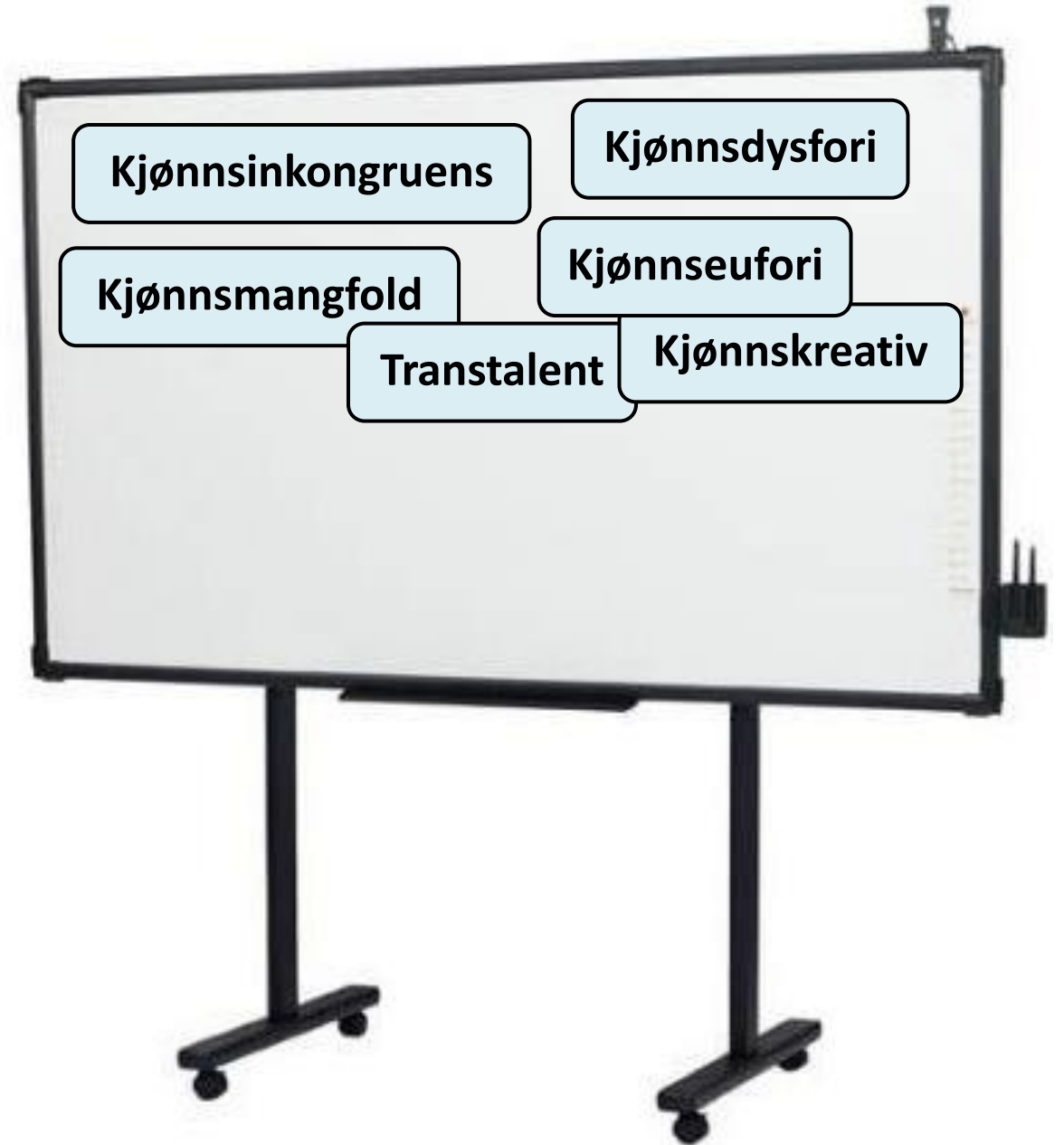
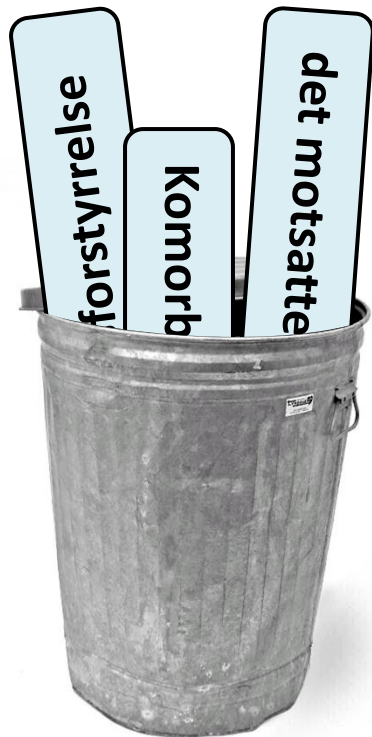

Nytt vokabular

det motsatte kjønn

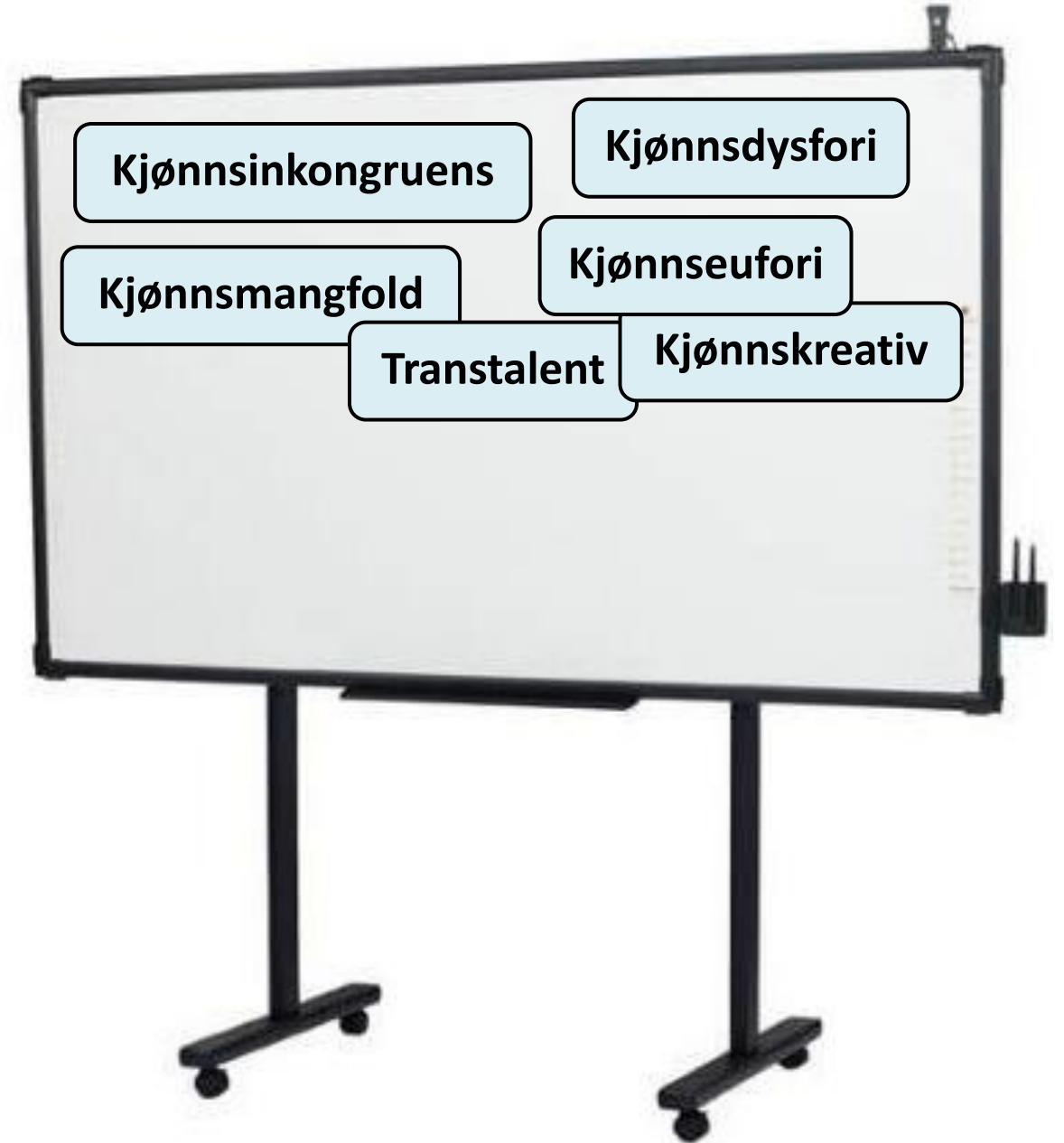
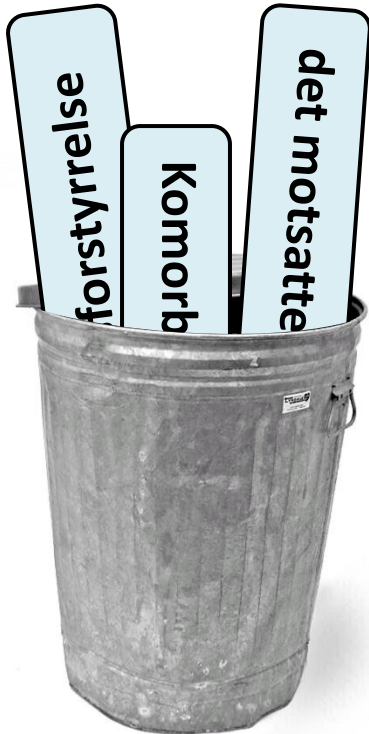

Nytt vokabular

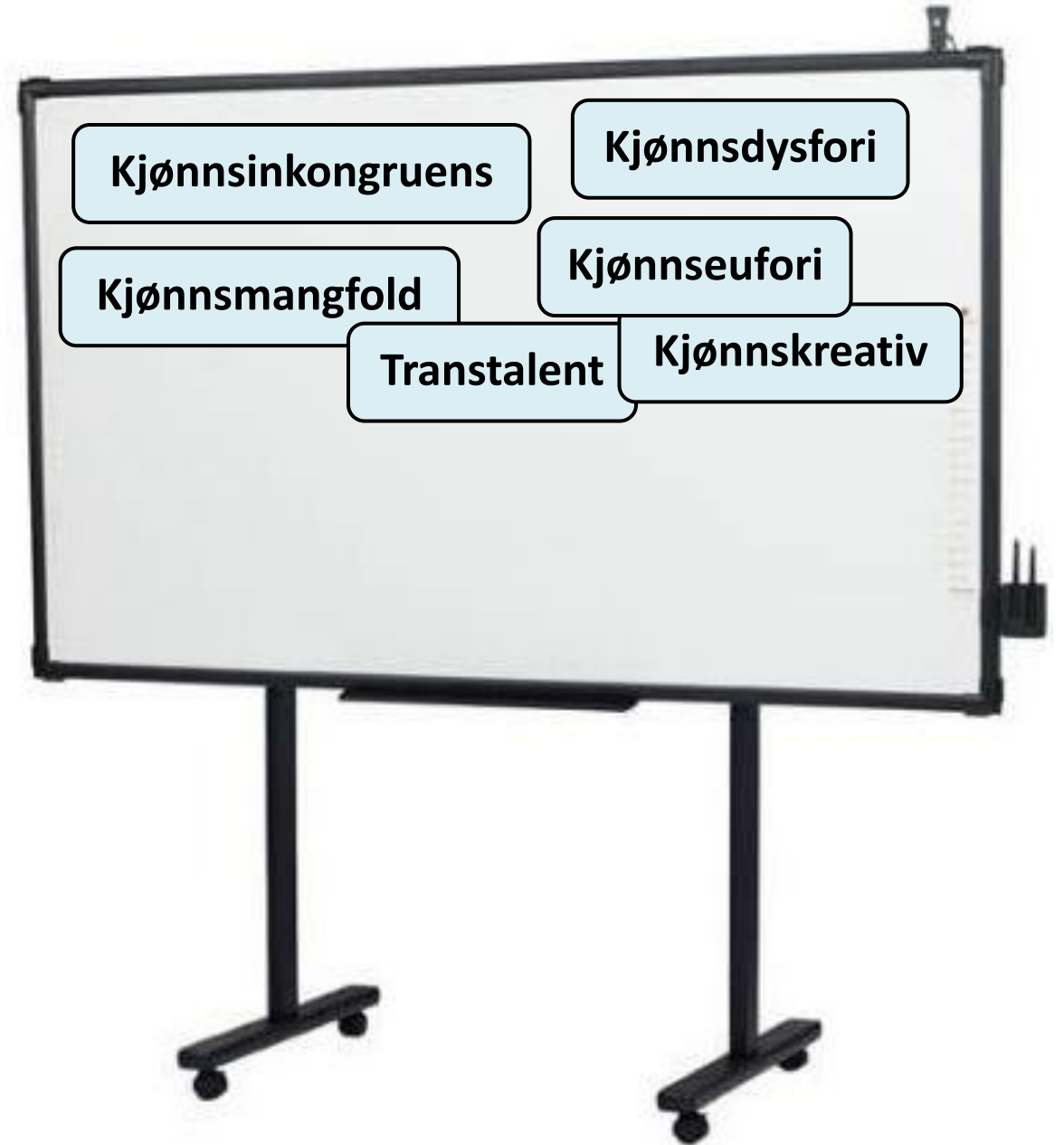
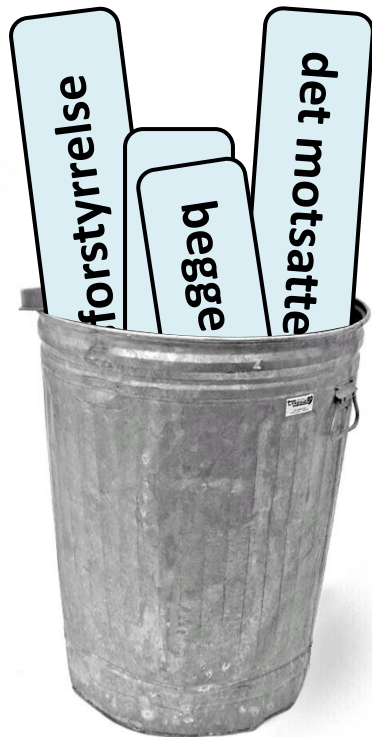

Nytt vokabular

begge kjønn

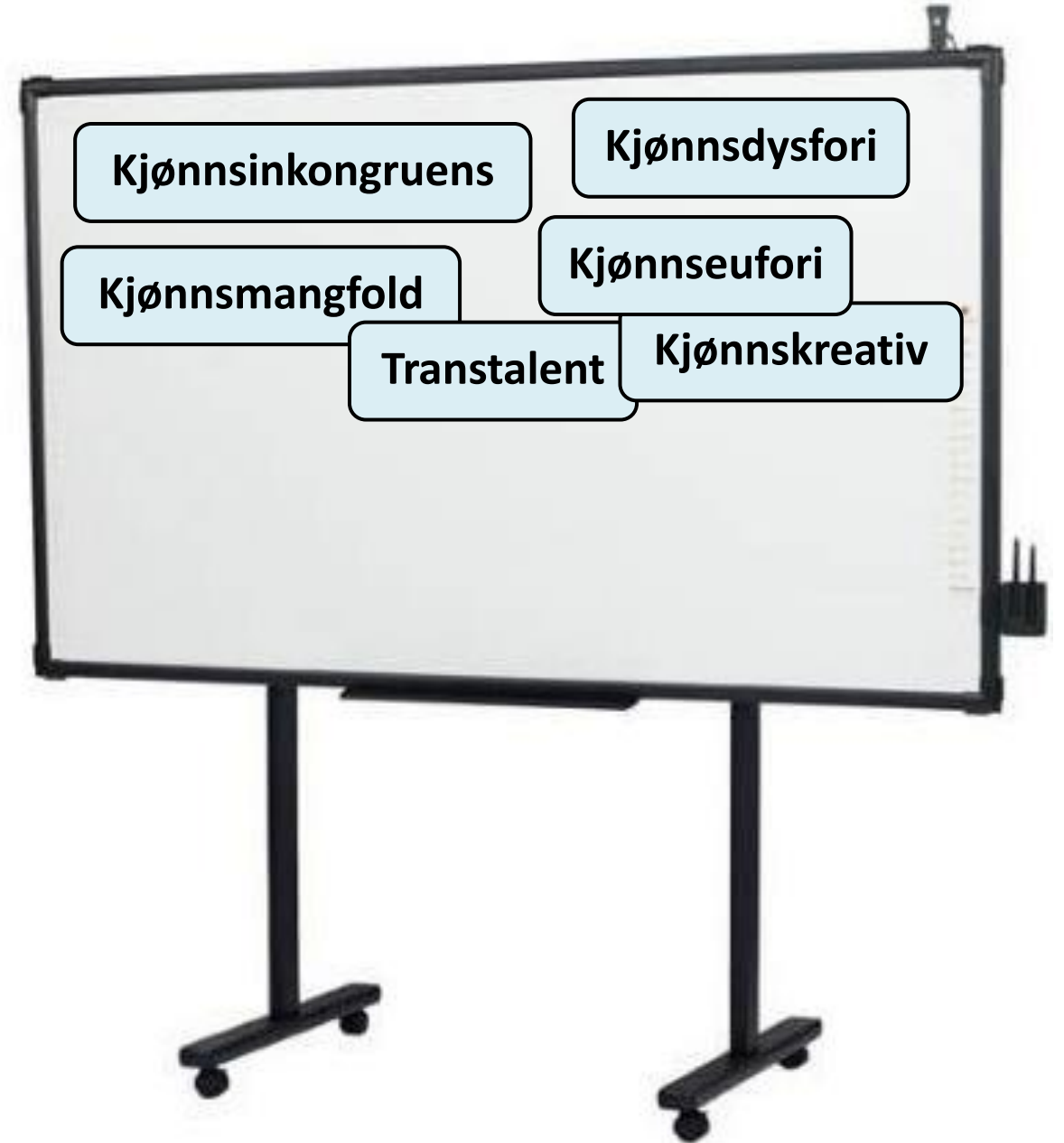
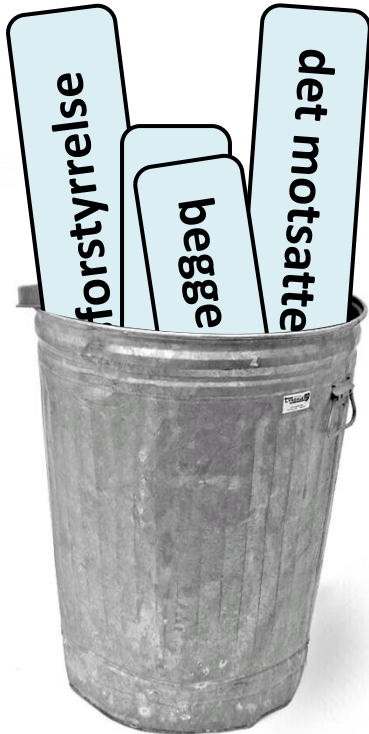

Nytt vokabular

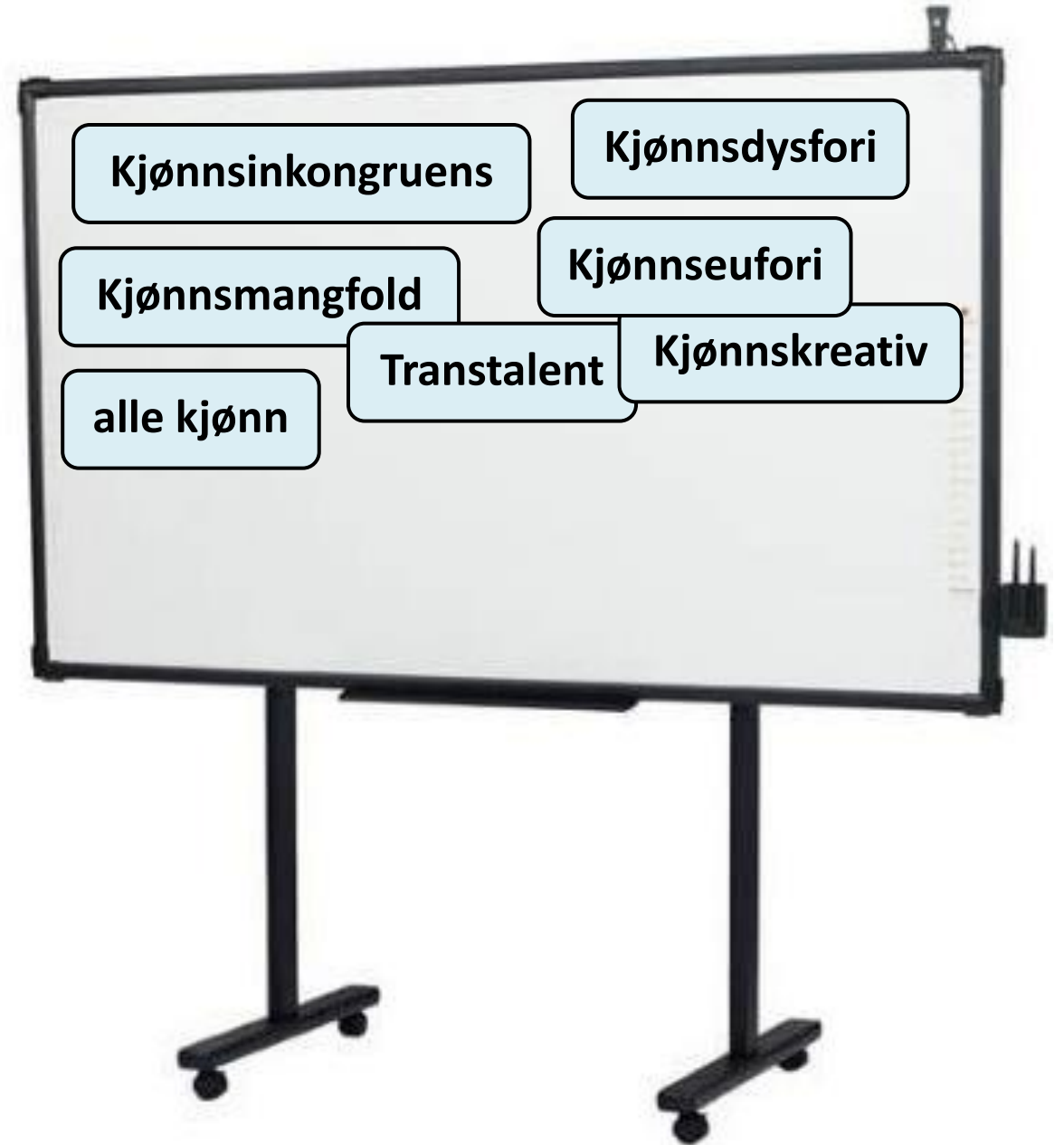
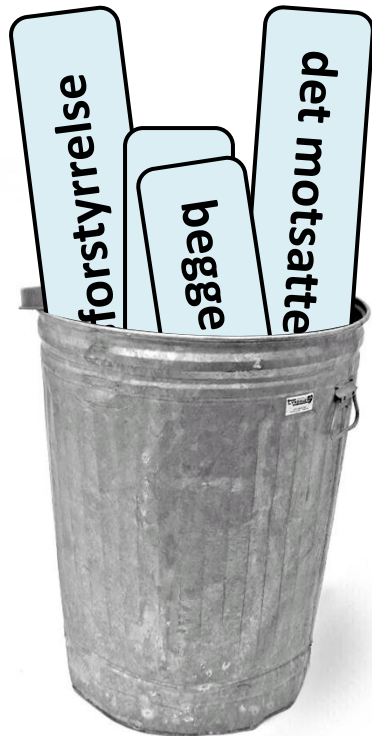

Nytt vokabular

alle kjønn

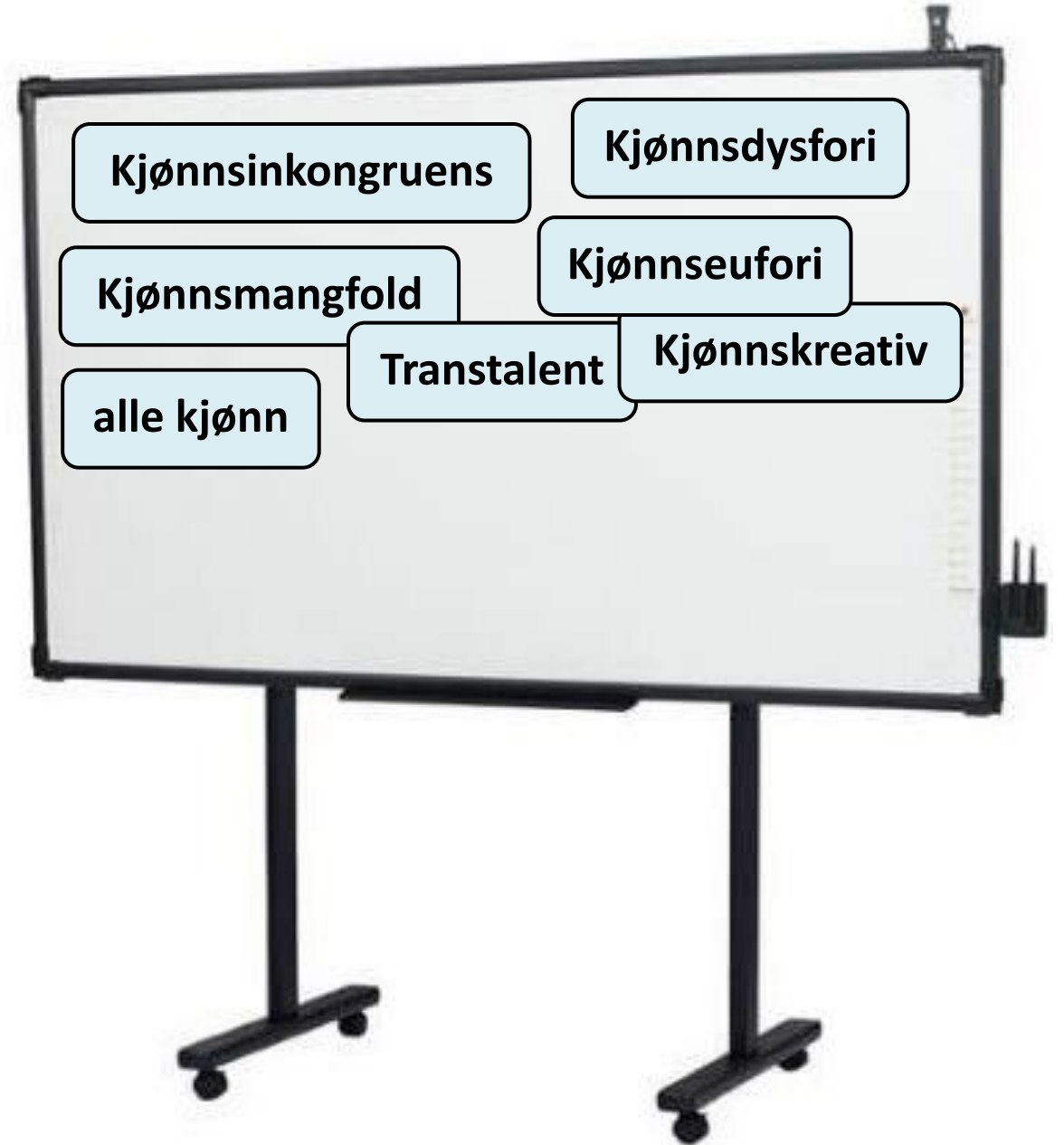
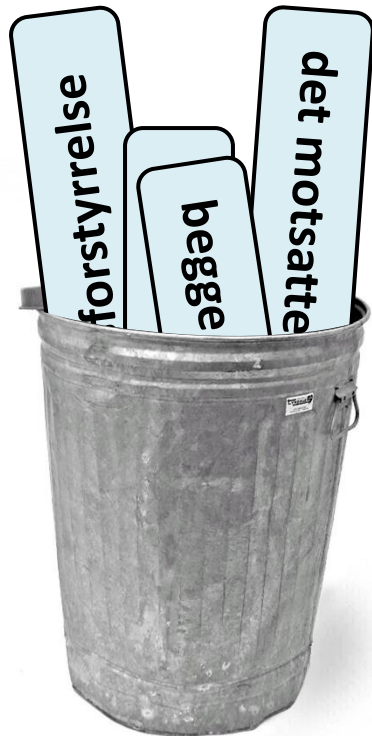

Nytt vokabular

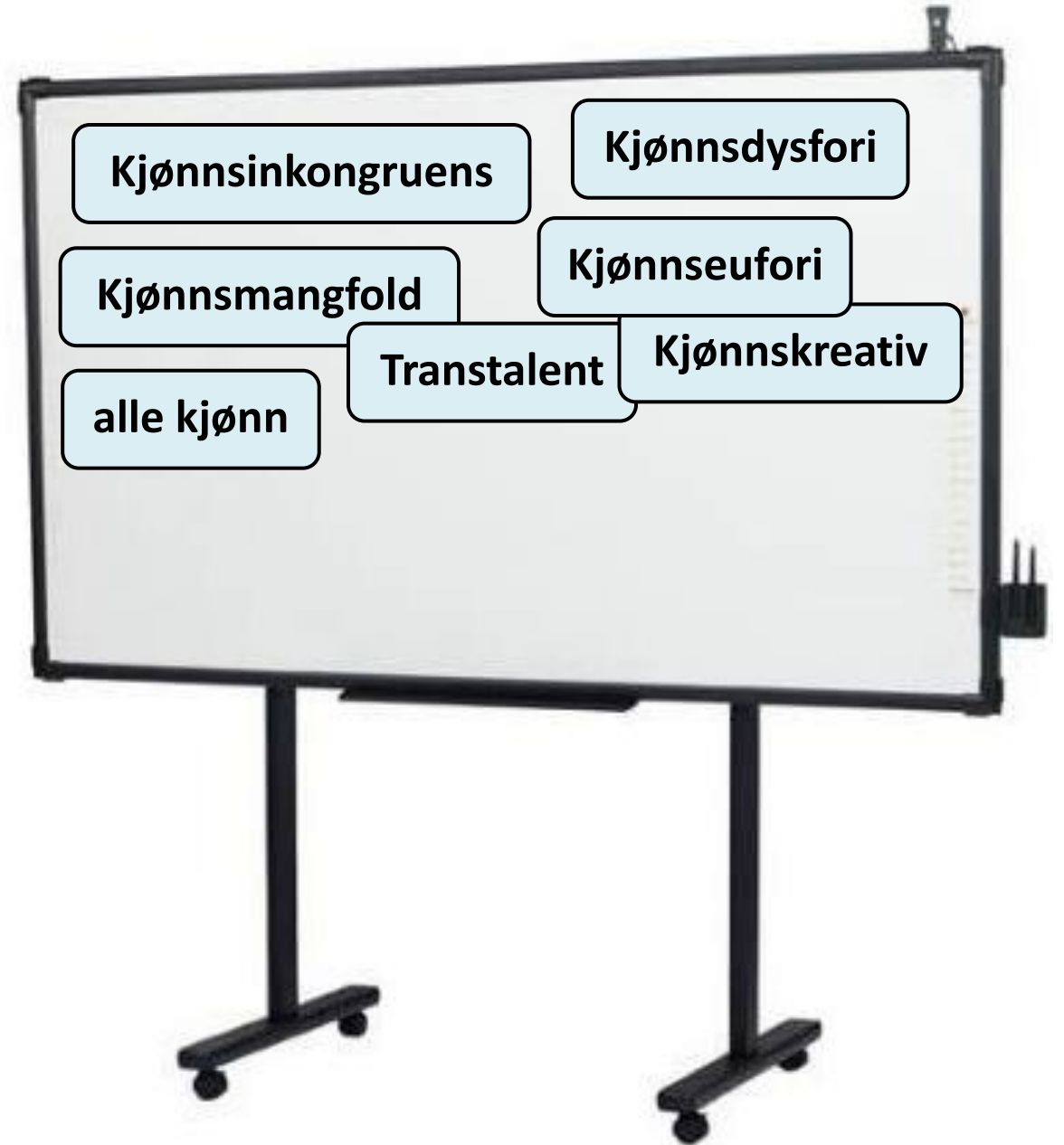
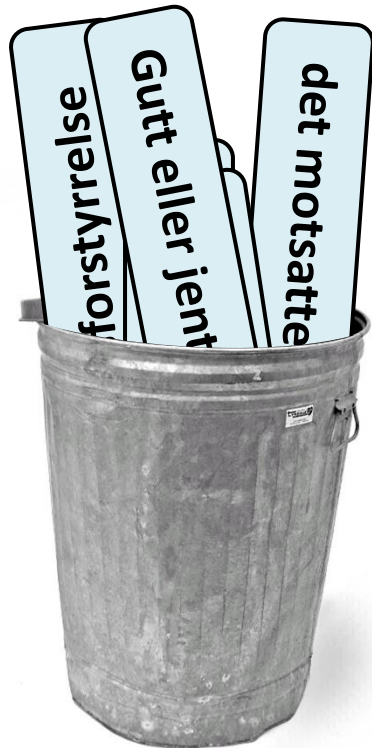

Nytt vokabular

Gutt eller jente?

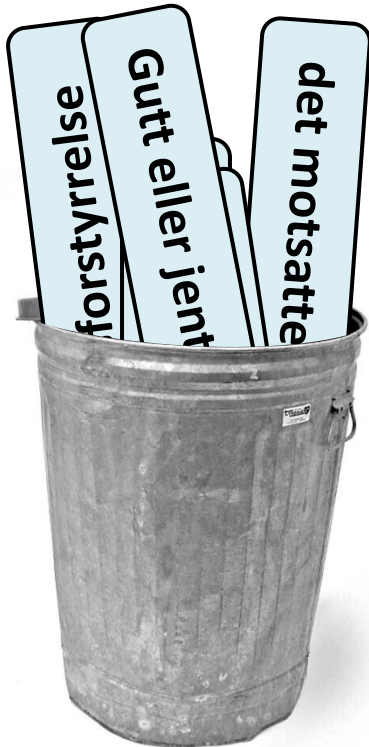

Nytt vokabular

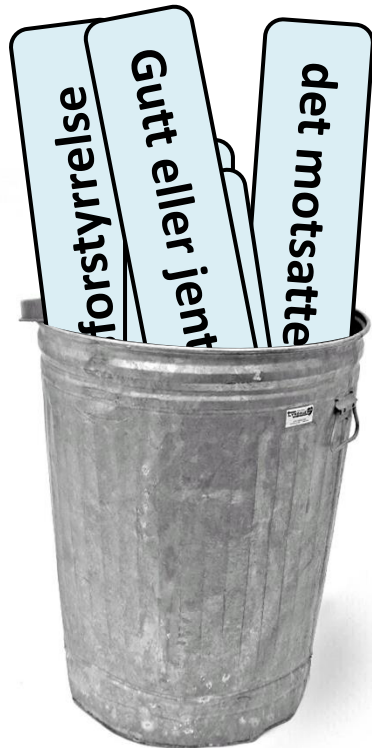

Nytt vokabular

Hvor mye gutt og hvor mye jente?

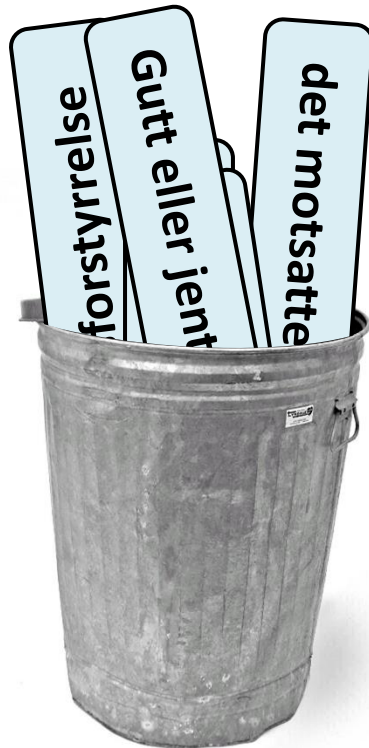

Nytt vokabular

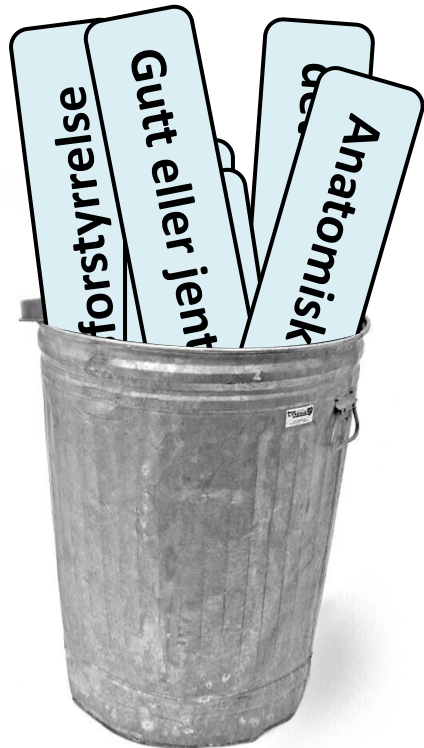

Nytt vokabular

Anatomisk kjønn

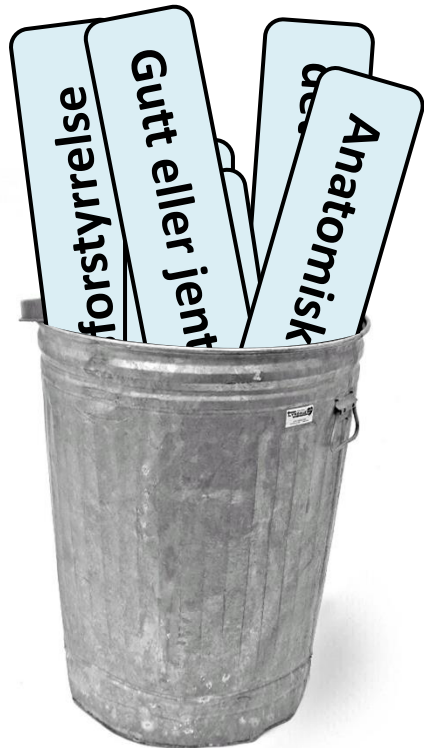

Nytt vokabular

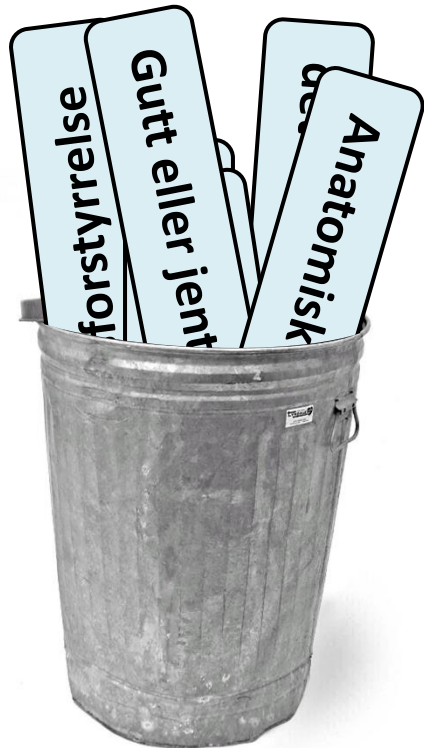

Nytt vokabular

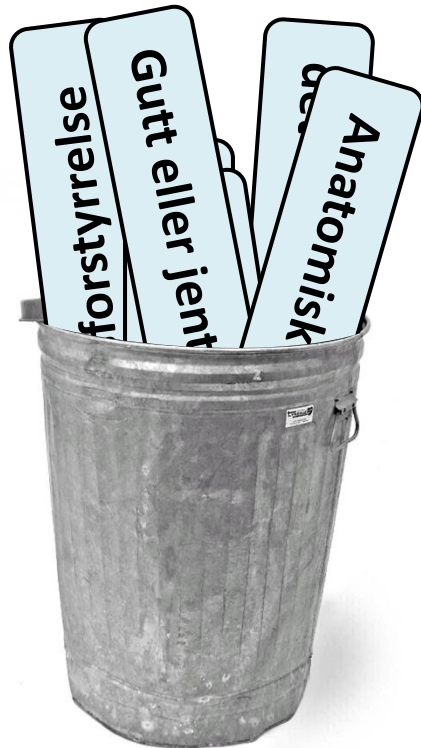
Tildelt kjønn

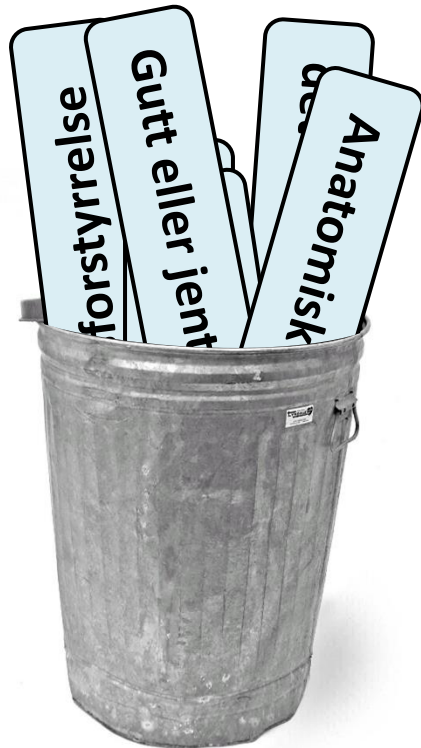
Nytt vokabular

Nytt vokabular

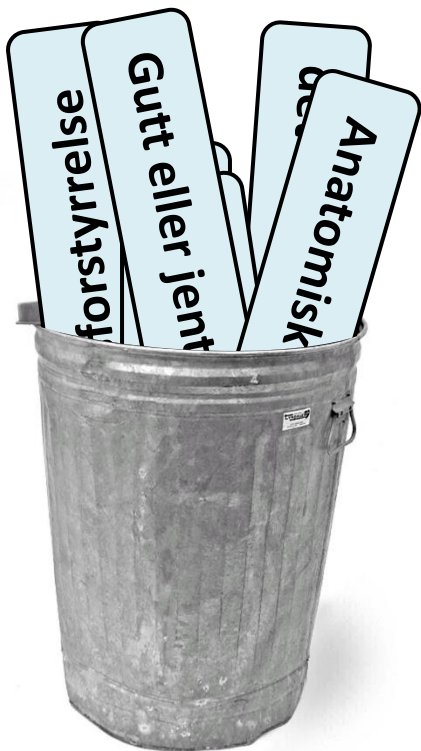

Nytt vokabular

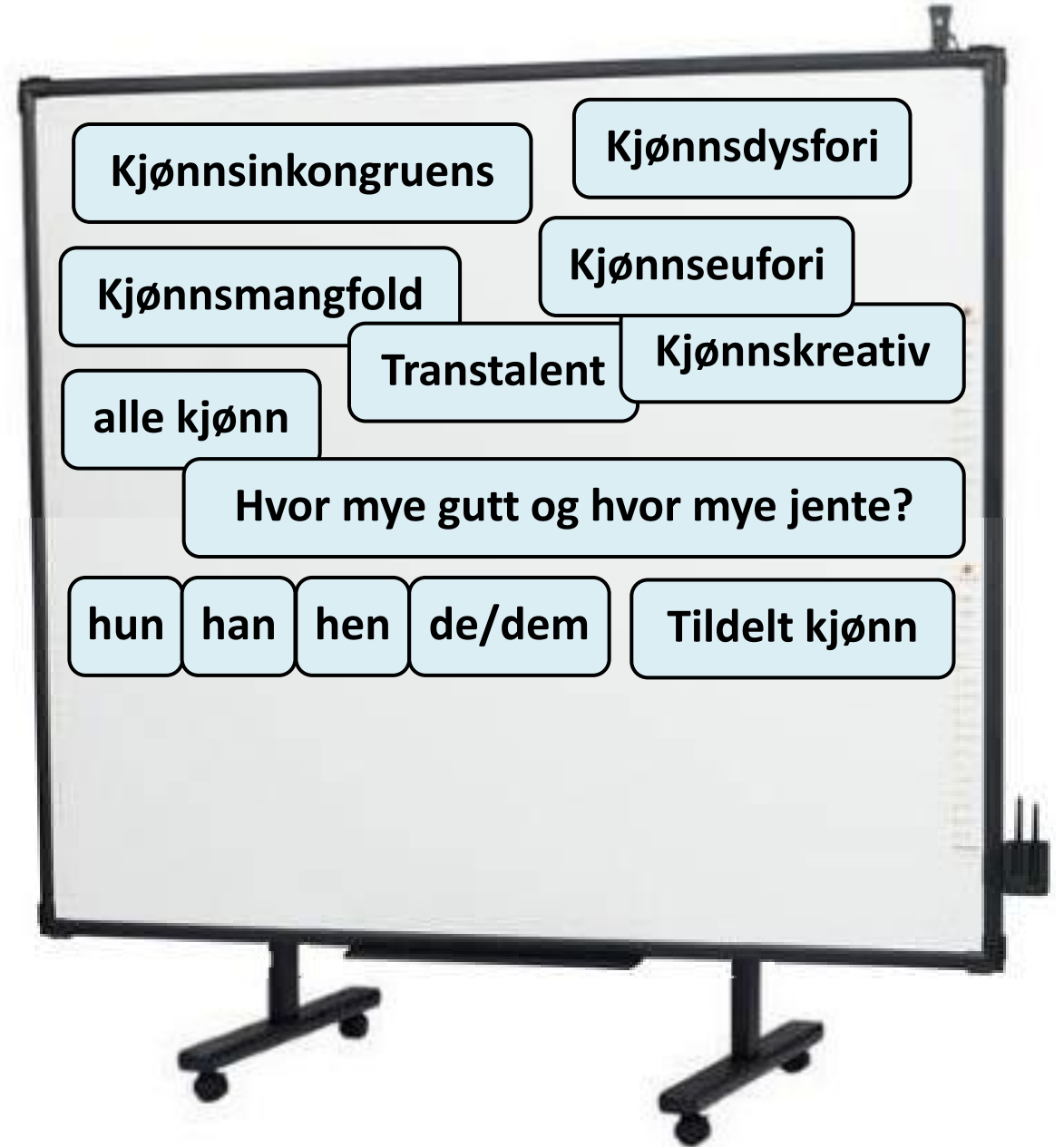
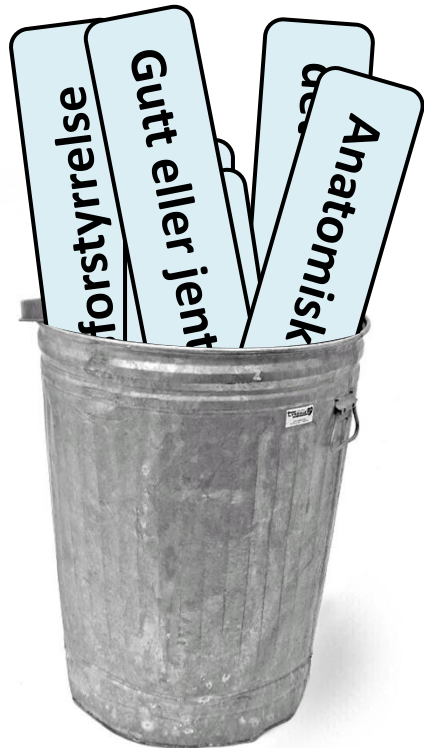

Nytt vokabular

hun han hen de/dem

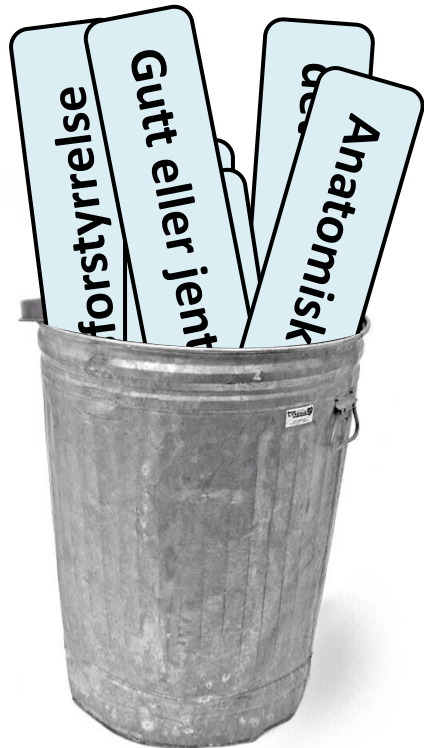

Nytt vokabular

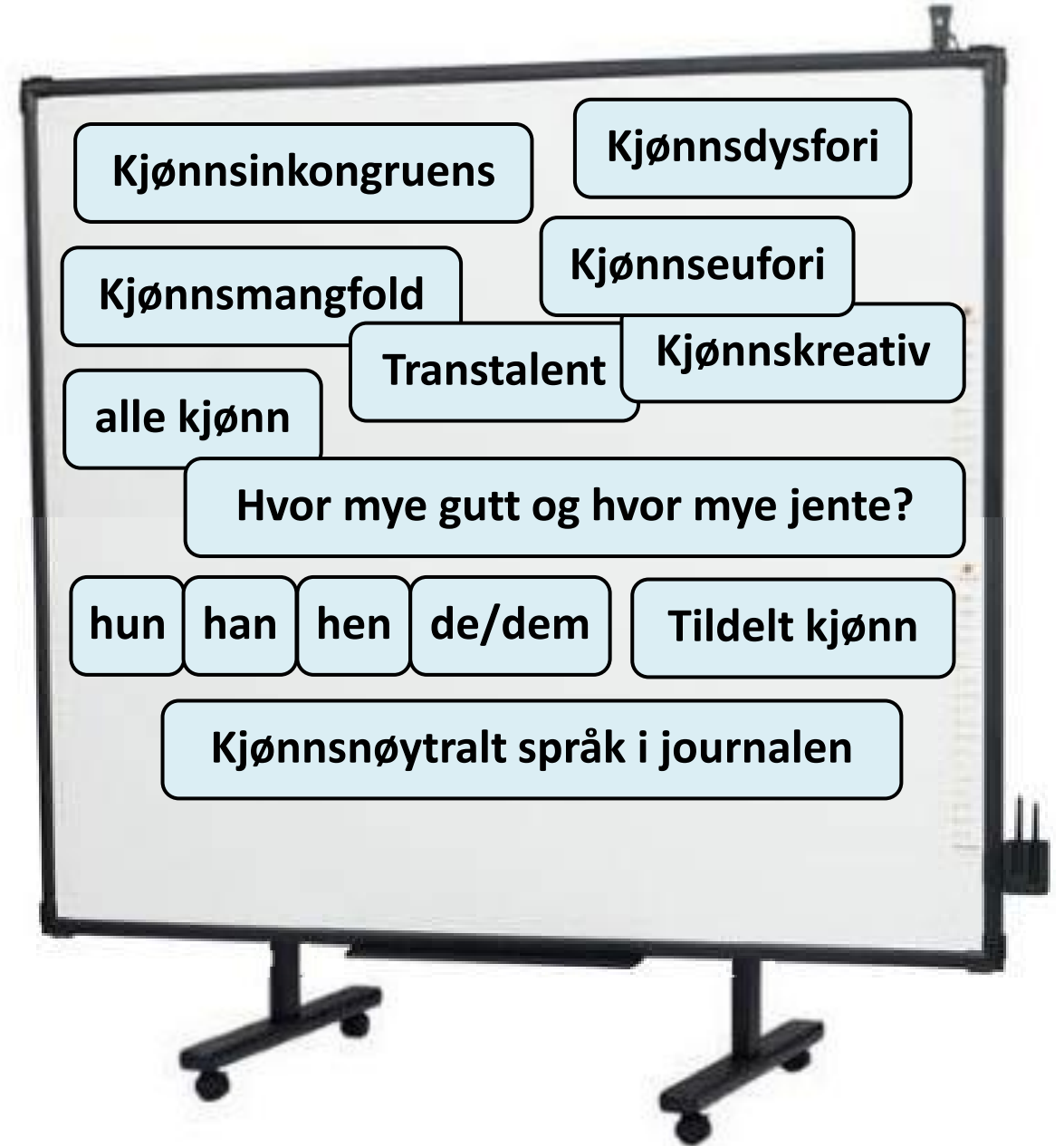
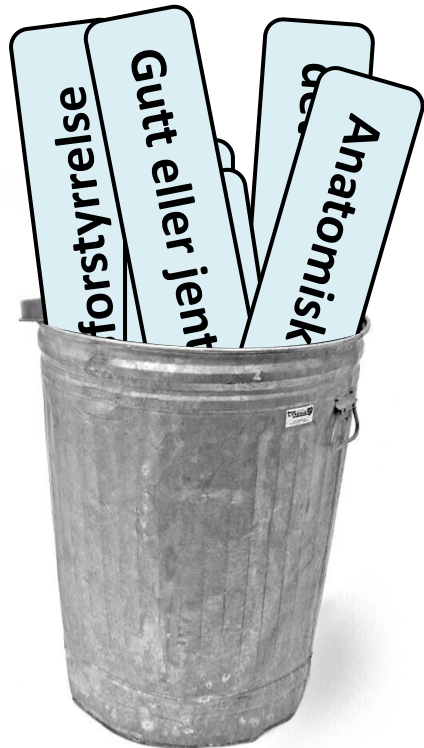

Nytt vokabular

Kjønnsnøytralt språk i journalen

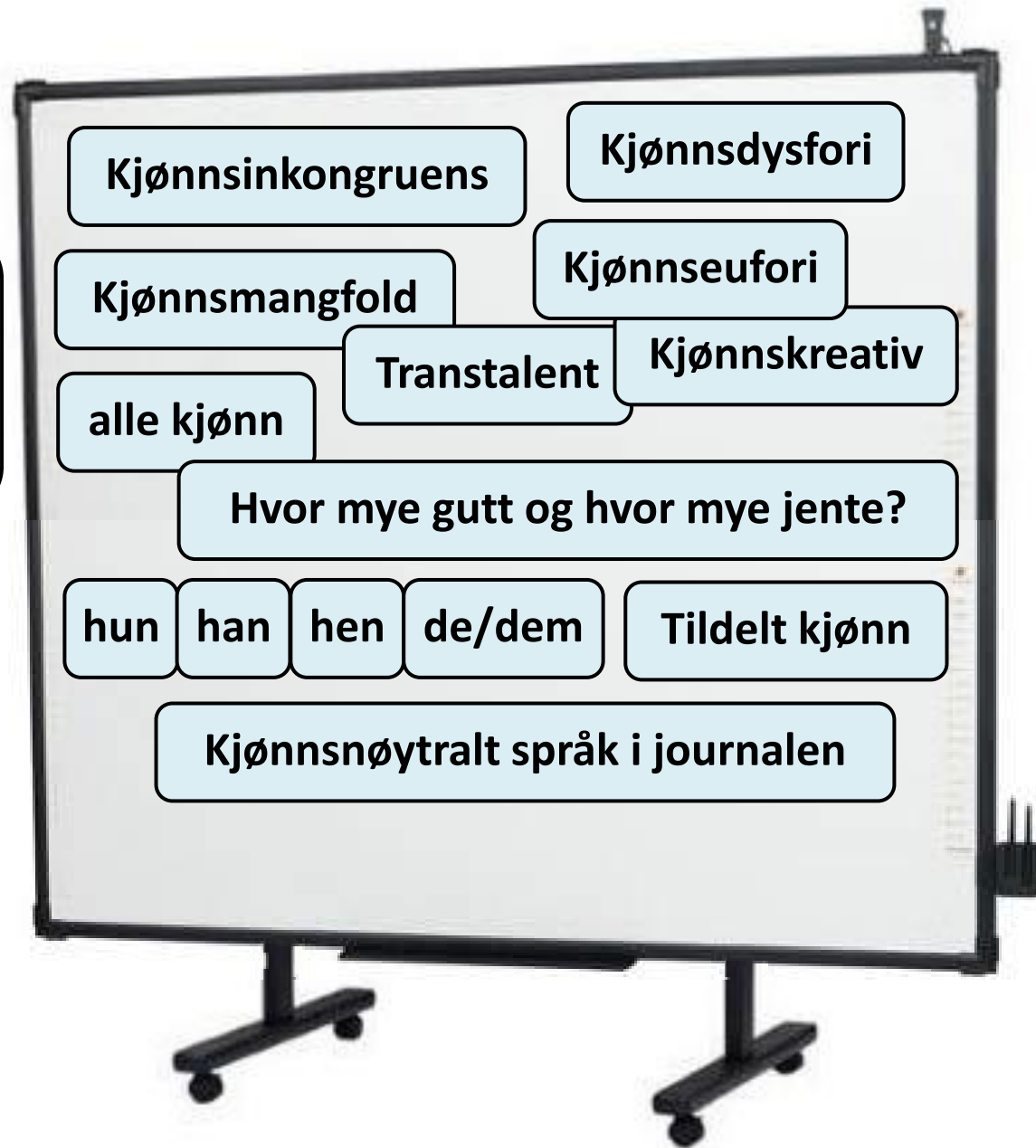
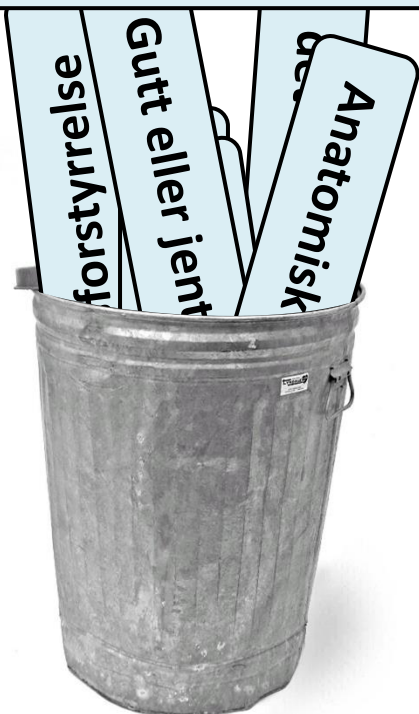

Nytt vokabular

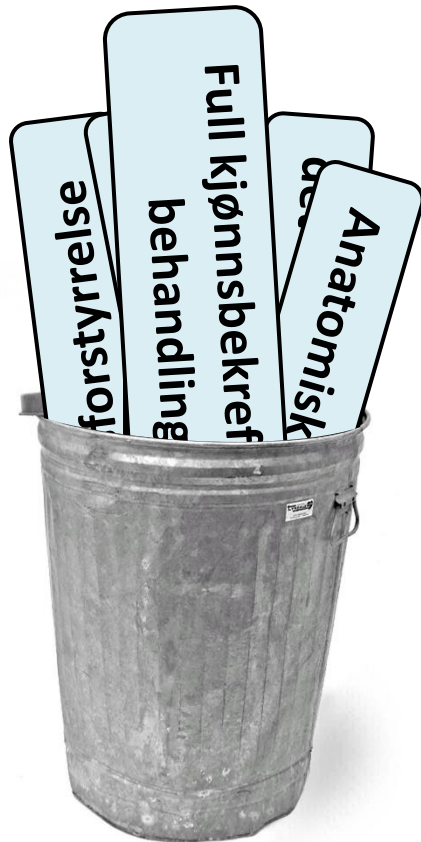

Nytt vokabular

**Full kjønnsbekreftende
behandling**

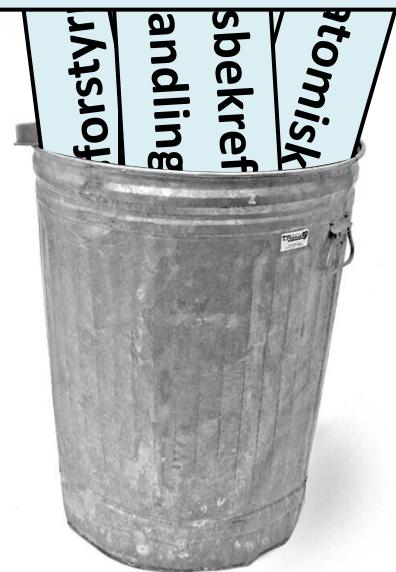

Nytt vokabular

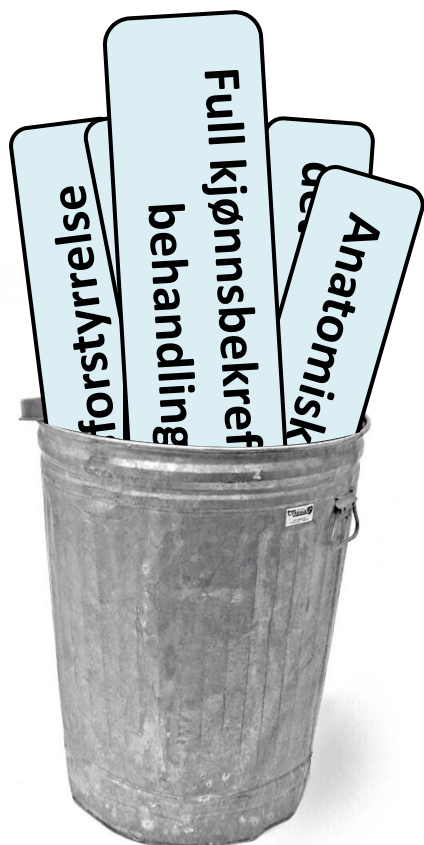

Nytt vokabular

Hva slags justering av kroppen
som klienten ønsker
og ikke ønsker

Nytt vokabular

Nytt vokabular

siljehavard@gmail.com

